ANUL·I
N. 1
Septembrie
1933

VOIAJ

APARE LUNAR

Revistă ilustrată de turism

In acest număr:

SCOPUL...
DE CE N'AVEM TURISM
de Al. Graur
TURISMUL IN MUNȚI
de Paul Petrescu
SIMFONIA NATURII
de Ion Golea
EVADAREA... Note de voiaj
de Titayna
UN FURT IN ORIENT-EXPRESS
de Joseph de Saxa
SHIP'S CATS
— Pisicile călătoare —
AMOR INTERNATIONAL
DESPRE MAHARAJAHI ȘI BOGĂȚIILE LOR
MEDICINA ȘI TURISMUL
COMENTARII...— CURIOZITĂȚI. — REPORTAJE... — NOTE.. — UMOR... — ETC

2 EXCURSII GRATUITE IN STRĂINĂTATE...

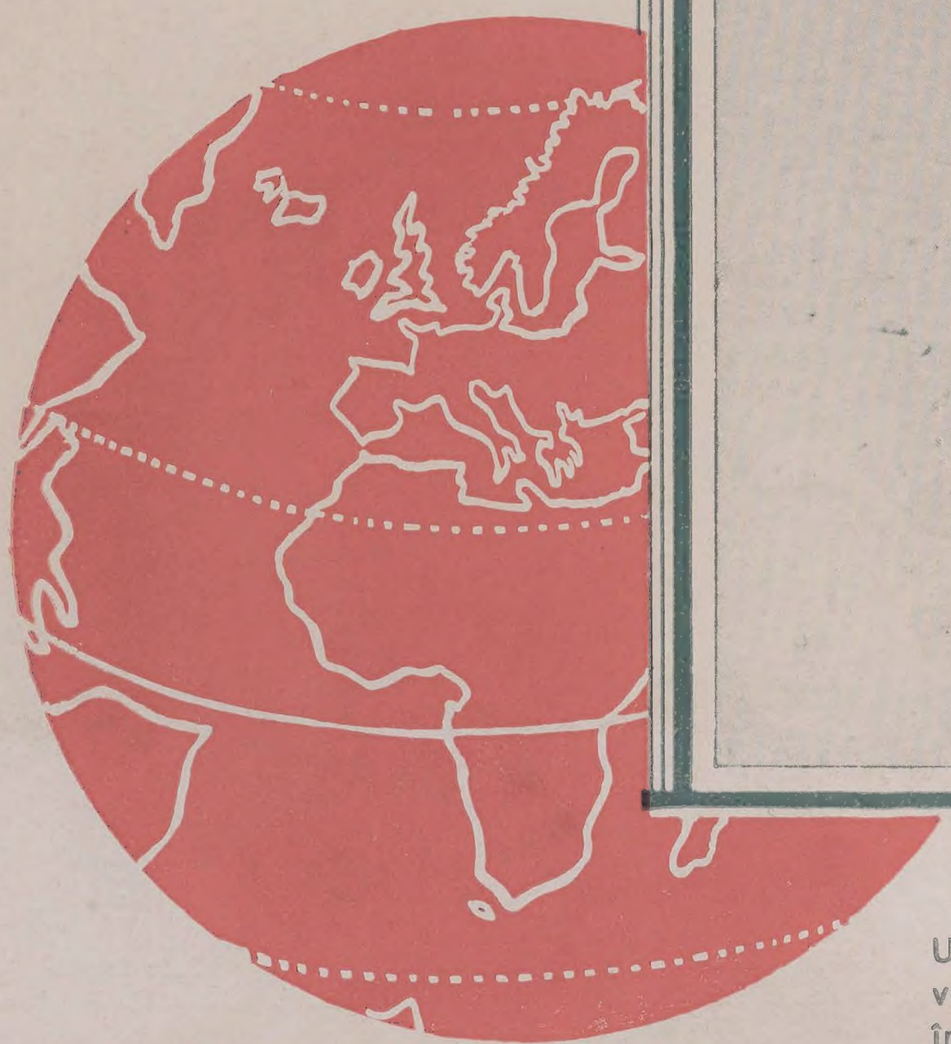

UN ORIGINAL...

Un gentleman vizitează deşertul Saharei. Şi fiindcă e vorba de... o vizită, îl vedem atât pe el cât şi pe soţia lui în ţinuta de rigoare...

LEI 10

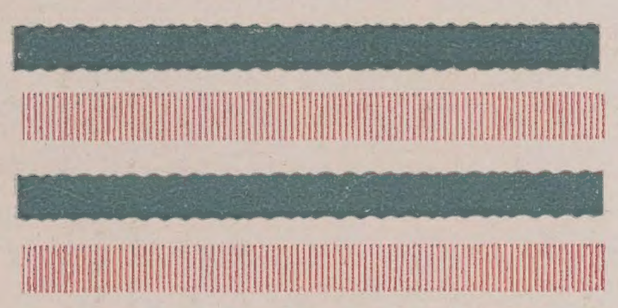

FURNIZORUL CURȚII REGALE

UNIREA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
DE PETROL

BUCUREȘTI
STR. GENERAL BERTHELOT 90

TELEFON
EXPORT 3.37.72 | INTERN 3.71.35

TELEGRAME : „PETRUNIREA"

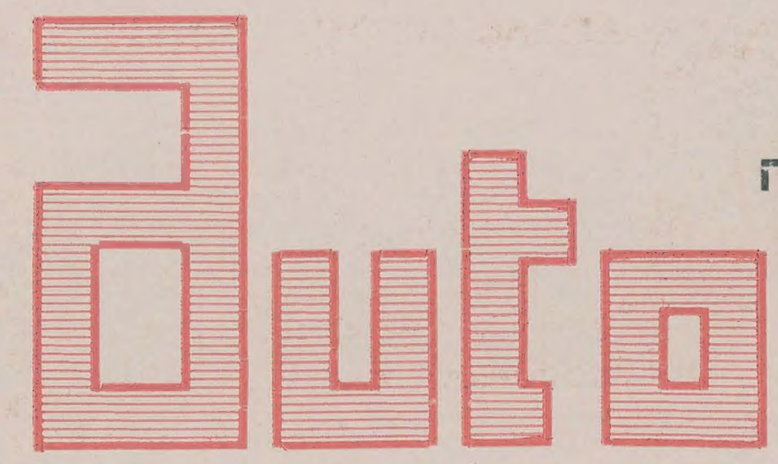

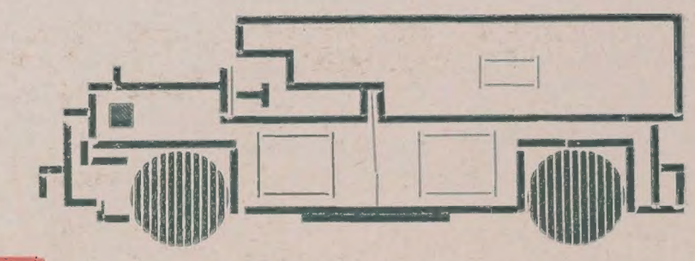

BENZINA ALBASTRA

LUBOIL

UNSOARE
CONSISTENTA

UNIREA

ORGANIZAȚIA NAȚIONALA ROMANA
DE VOIAJ ȘI TURISM

„EUROPA"

BUCUREȘTI
STRADA DOAMNEI No. 1

AGENȚII DE VOIAJ IN ȚARA
CCA. 800 CORESPONDENȚI IN STRAINATATE.

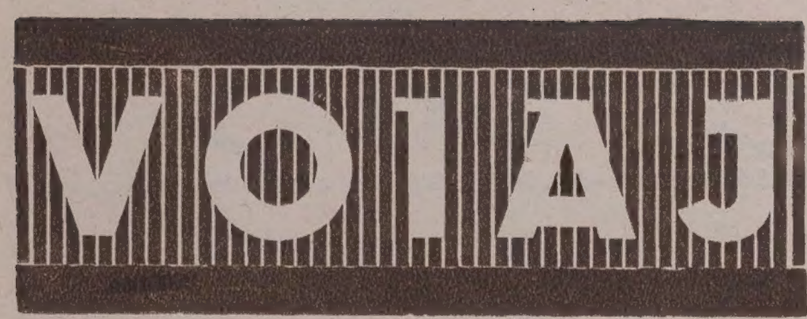

APARE LUNAR / ANUL I.

REVISTĂ ILUSTRATĂ DE TURISM

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, CAL. VICTORIEI 34
TELEFON: 371-89
EDITURA OFICIULUI ROMÂN DE TURISM

DIRECTOR REDACȚIONAL: JOSEPH DE SAXA
DIRECTOR ADMINISTRATIV: EUGEN EREMIE

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . LEI 120
BIROURI . . . . . „ 300
INSTITUȚII . . . . „ 500
IN STRĂINĂTATE DUBLU

NR. 1

EXEMPLARUL LEI 10

SCOPUL...

Am pornit la editarea acestei reviste dintr'un sentiment pur idealist. Așa cum un poet știe că nu va realiza nici o afacere din tipărirea unui volum de versuri și totuș îl tipărește. O face pentru propria lui satisfacție și pentru mândria de a contribui la activitatea literară a epocii sale.

Noi, la rândul nostru, edităm o revistă, din mândria de a contribui la desvoltarea gustului pentru turism. Atât.

■

Vom utiliza elemente internaționale. Nu din snobism, dimpotrivă, pentru că suntem convinși că numai așa se va desvolta turismul național. Turismul, ca și cinematograful, e o industrie de angrenaj internațional. Nu se poate desvolta turismul unei țări decât pe bază de reciprocitate cu altele, pe bază de comprehensiune....

Insuș titlul revistei noastre e de comprehensiune universală.

■

Mai târziu vom tipări și textul în alte limbi.

Nu vom polemiza cu nimeni. Nu acesta e scopul nostru. In schimb vom semnala inițiativele greșite și lipsa de inițiativă, atunci când va fi nevoe și vom înfiera apariția eventuală a profitorilor în acest domeniu care nu trebue compromis.

Vom uza de relațiunile noastre cu cercurile turistice străine și vom organiza excursii pe scheme cu totul aparte.

Suntem un grup de turiști pasionați și vrem să împărtășim și altora inocenta noastră pasiune.

■

Ca formă, revista noastră va încerca să se prezinte ca o publicație absolut occidentală. O revistă cu reportaje, schițe, curiosități, cu fotografii interesante și în acelaș timp cu un bogat material documentar.

Din când în când vom oferi cititorilor voiajuri gratuite în străinătate. Vom organiza concursuri originale și vom sta la dispoziția oricui cu lămuriri în domeniu.

In schimb nu cerem cititorilor decât să ne urmărească apariția și să ne-o recomande mai departe. Iar dacă au idei noui îi rugăm să ni le prezinte. Nu ca să profităm noi, ci turismul național...

EDITURA

DE CE N'AVEM TURISM

O întrebare care a redevenit de actualitate, de o actualitate usturătoare.

Există o țară care trăește aproape numai de pe urma turismului. O știți cu toții. E Elveția. Există și una care aproape nu încasează nimic de pe urma turismului. Și pe aceasta o știți cu toții. E Romînia.

Ca să existe turism, e nevoie de două lucruri: de interes pentru țară din partea turiștilor și de interes pentru turiști din partea țării.

Primul punct din program există la noi. Slavă domnului, avem destule peisaje frumoase, destule localități interesante din punctul de vedere climateric, atât la munte cât și la mare. Chiar fără nici o propagandă în străinătate, ar trebui ca ele să constitue importante centre de turism, măcar numai pentru populația internă.

Dar lipsește punctul al doilea, adică interesul țării față de turism. Lipsește interesul atât la autorități cât și la negustorii direct interesați. Aceștia din urmă, de câte ori prind în localul lor un străin de localitate, îi scot toți banii din buzunar fără a-i da nimic în schimb, așa încât a doua oară nu-l mai văd pe acolo.

Iată un exemplu: Constanța. E admisibil oare ca cel mai mare port al nostru, oraș de aproape 70 de mii de locuitori, să nu aibă un hotel? (Prin hotel înțeleg aici hotel bun, căci dacă ar fi vorba de hoteluri scumpe, slavă domnului, există multe).

Ca să faci baie la Constanța, trebue să te duci cu trenul la Mamaia. Oare nu se putea face la Constanța o plajă artificială? Sau dacă e bine ca plaja să fie la Mamaia, nu se poate construi acolo o mică localitate, unde să stea cei veniți la băi de mare?

Dar îmi propusesem să vorbesc aici mai mult de dezinteresarea autorităților față de turism.

Primul amănunt care ne reține atenția este trenul. Parcursurile pe căile ferate române sînt, în condiții mult inferioare, de două ori mai scumpe decât în străinătate. Când e vorba să pleci undeva, nu știi niciodată, dacă o să găsești loc în tren. La rapide plătești sume astronomice pentru reținerea locului, apoi stai în picioare, dacă găsești loc și așa. Trenul fulger merge cu viteza unui simplu accelerat din străinătate, dar te costă și ochii din cap.

Mai rău stau lucrurile pentru un străin care vrea să treacă granița noastră. Prima jupuială este viza. Alte țări acordă viza gratuită la toată lumea. Noi n'o acordăm nici măcar turiștilor, care vor lăsa și fără asta destui bani în țară. De ce n'am urma cel puțin exemplul Bulgariei, care a suprimat taxele de viză pentru localitățile climaterice?

Personalul trenurilor nu știe cum să mai inventeze motive să-ți facă mizerii. Ai bilet internațional, pe care scrie că poți călători cu orice tren. Umbli în străinătate cu trenuri rapide (adevărate rapide, nu ca cele de la noi) și nu-ți spune nimeni nimic. Dar când ajungi la Teiuș, sosește un domn controlor care-ți cere să plătești diferență, căci de aici înainte trenul devine accelerat.

Iei de la Paris bilet pentru București, prin Elveția. De la granița elvețiană până la Teiuș sunt două rute diferite, care trec amândouă prin Budapesta și prin Viena, dar variază pentru restul drumului. Funcționarul din Paris a greșit și ți-a dat bilet pentru cealaltă rută, nu pentru cea pe care trece trenul tău.

La granița austriacă, atragi atenția primului șef de tren asupra acestui lucru. Dar el îți răspunde liniștit:

— N'are nici o importanță. Tot la Viena mergi.

Tot așa te liniștește și șeful de tren ungur, care însă adaugă:

— In Romînia o să-ți facă mizerii.

Și faptul este perfect adevărat. Intri în țară pe la Decebal, deși pe bilet scrie Episcopia Bihorului. Te duci la șeful gării, care după câteva explicații, îți pune o viză pe bilet. Crezi că ai scăpat? De unde. Șeful de tren o să-ți ceară să plătești diferență. Cam ce fel de diferență, când ruta pe care călătorești este *mai scurtă* decât cea pentru care ai plătit? Pricepeți dumneavoastră.

Iată alt caz și mai caracteristic. Un muzicant străin vine să petreacă o lună în Romînia. Consulatul romînesc i-a dat viza fără să-l întrebe nimic în privința felului cum vrea să-și petreacă timpul aici. Dar la graniță turistul este oprit:

— Nu poți intra în țară dacă n'ai o viză că n'ai de gând să cânți în public.

— Bine, răspunde, un romîn, prieten al străinului, să aștepte aici în gară 24 de ore și îi obțin autorizația din București.

Dar funcționarul pare că nu știe romînește, căci se adresează pe nemțește, străinului:

— De ce se amestecă dumnealui?

— E prietenul meu.

— Prietenul dumitale să fie numai punga, dacă vrei să-ți meargă bine.

Și străinul este trimis înapoi în Polonia, țară pentru care n'are nici viza, dar care-l primește totuș, ca să aștepte până s'o lămuri chestia.

—Așa se poartă totdeauna Românii, spune cu filozofie polițistul polonez.

Oare cum se face că străinii renunță de a face turism în Romînia?

AL. GRAUR

Comentarii

BIROUL TURISMULUI NAȚIONAL E BINEVENIT DAR SĂ NE DOVEDEASCĂ COMPETINȚA IN MATERIE

Turismul pare a fi intrat, insfârșit, în preocupările oficialității noastre. Crearea acelui serviciu special de pe lângă Ministerul de Externe denotă oarecum interesul pe care îl depune actualul guvern în această ramură de propagandă.

Inițiativa e lăudabilă și binevenită, dar trebue dotată cu elementele necesare, — altfel e inutilă. Nu trebue să se uite, în primul rând, că turismul este o industrie și ca oricare altă industrie are nevoe de specialiști rutinați. Nu e suficient — pentru organizarea turismului nostru — de a avea un singur serviciu la București. Propaganda trebue făcută mai cu seamă în centrele mari turistice ale Europei și anume: la Paris, Viena, Praga, Budapesta, Roma, unde excursionistul, în căutare de noi regiuni, să primească indicațiunile de care are nevoe pentru o eventuală vizită în România.

Toate țările se întrec în a decora pereții marilor biurouri de voiaj cu placarde de propagandă turistică. România nu figurează nicăiri. Am cerut lămuriri, în diferitele călătorii pe care le-am făcut, și mi s'a răspuns pretutindeni că nu există niciun fel de material de propagandă pentru această țară și nici măcar o broșură care să dea informațiuni cât de vagi.

Așa stăm cu propaganda turistică în străinătate și în primul rând în direcția aceasta trebue să se îndrepte atenția oficiului de turism de pe lângă Ministerul de Externe.

Pedealtăparte nu trebuesc neglijate câtuș de puțin stațiunile balneare și climaterice. Populația și oficialitatea acestor stațiuni au nevoe de o educație specială, așa fel ca să înțeleagă că străinul sau vizitatorul trebue tratat de așa manieră încât să plece mulțumit, nicidecum cu impresia că timp de o lună sau două cât a stat acolo, a fost la discreția hotelierului sau a restauratorului.

Rolul oficiului ar fi să creeze — în locul comisiunilor balneare constituite „ad-hoc" în fiecare sezon — sindicate de inițiativă, fie pe județe, fie pe regiuni, așa cum a organizat Franța. Alcătuite din fruntașii și reprezentanții localităților, aceste sindicate ar avea tot interesul să lucreze cu râvnă la propășirea și reputația regiunii lor, ceeace nu se poate aștepta dela temporarele comisiuni existente astăzi.

Și-ar mai fi un alt factor care ar prezenta o foarte mare importanță pentru propaganda turistică. Ar fi excursiunile organizate pe bază de reciprocitate.

Când scriu aceste rânduri am în față o corespondență, în acest sens, cu o țară vecină. In scopul de a face schimb de turiști, această țară cere sprijinul forurilor oficiale române și la rândul ei oferă acelaș lucru. Am făcut diverse demersuri, în această chestiune, dar n'am întâlnit decât răspunsuri evasive, amânări și ignoranță în materie.

Or, iată o chestiune care prezintă o importanță primordială în domeniul propagandei noastre și care ar trebui privită cu mai multă atenție.

Oficiul de turism trebue să-și asume pe lângă misiunea de a coordona factorii turismului român și sarcina de a rezolva de urgență orice propunere sau cerere în acest sens venită din afară.

Altfel acest biurou, special creiat, s'ar estompa în canevasul uniform al funcțiilor politice și nu și-ar putea justifica existența. Și credem că nu acesta e scopul pe care l-ar avea de urmărit.

Insfârșit, deocamdată, îi așteptăm debutul și programul de lucru...

■

PRIMA IMPRESIE PE CARE O FACEM VIZITATORULUI STRĂIN NU E FRUMOASĂ

Străinii cari ne vizitează țara, dacă au prilejul să rămână mai mult și să ne cunoască mai profund, pleacă dela noi cu impresii frumoase. Acei care sunt în trecere însă prin România sau acei care nu au posibilitatea să rămână cel puțin câteva zile la noi, pleacă cu o impresie urâtă. O impresie superficial formată de simple amănunte neglijate de forurile oficiale respective.

Primul contact pe care-l ia vizitatorul cu o țară străină este la frontieră; deci contactul cu funcționarii vămei. Și-al doilea, cu personalul trenului.

Or, dacă funcționarii vămilor par a fi selecționați și suficient de stilați în ultimul timp, pentru misiunea lor, în schimb personalul trenului lasă mult de dorit. In toate țările, conductorii garniturilor internaționale sunt impecabili îmbrăcați, înmănușați, impunători și vorbesc cel puțin două limbi străine; în România acești conductori nu posedă nici una din aceste calități necesare, — conductor de rapid internațional sau de tren personal pe linia Urziceni, la noi e tot una.

E un amănunt, repet, dar care face impresie urâtă străinului și care s'ar putea ușor remedia, prin puțină atenție din partea c.f.r.-ului.

Tot așa cum s'ar putea civiliza aspectul hamalilor din gară, obligându-i să poarte o uniformă distinctă și un număr vizibil. Astăzi, spre exemplu, singurul lor semn distinctiv le e șapca. Uniforma nu numai că nu e respectată, dar avem uneori prilejul să-i vedem în picioarele goale, fapt care nu se mai întâlnește, azi, nici în orașele mizere ale Orientului.

Când nu-ți cunoaște elementele de compensație, străinul te judecă după primul aspect. Și e păcat să te judece greșit, din simpla neglijență a unor oameni cari nu-și respectă misiunea de control și organizație.

J. ROBERT

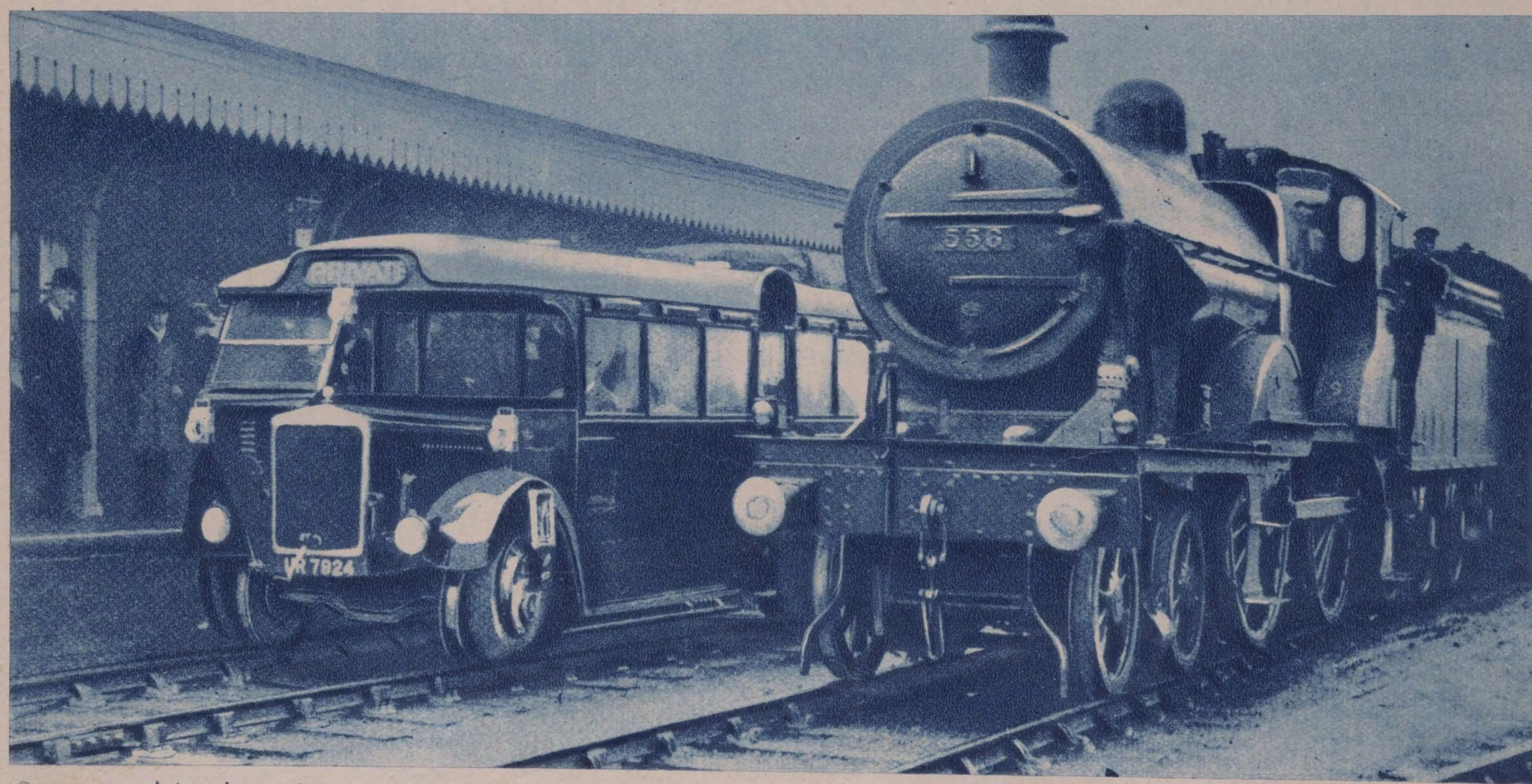

Spre a veni în ajutorul turiștilor, căile ferate americane au pus în circulație acest tip de autobuz, care prinr'o simplă manevră poate fi atașat la trenuri, având roți duble atât pentru șosele cât și pentru șine.

SIMFONIA NATURII

NU există simfonie mai captivantă, mai cuceritoare, mai frumos şi mai variat orchestrată, decât simfonia uriaşă a naturii.

Natura în cele mai diverse înfăţişări ale ei, sbuciumată sau liniştită, tenebroasă, calmă, exprimată prin munţi impresionanţi prin mări nemărginite, desfată ochii tuturor muritorilor.

Marea bunăoară e de o varietate complexă. Este impresionant un apus sau un răsărit de soare, cu apa întunecată, brăzdată violent dar poetic de o fâşie de lumină pe ondulările căreia se făuresc de multe ori visuri, se deapănă amintiri şi se trezesc regrete. Marea nu se mai oferă astăzi ca un simplu element de lirism facil.

Nu ajunge să te extaziezi dinaintea ei. Trebue s'o cunoşti. Are o literatură a ei. La un moment dat poţi alege între dânsa şi dragoste, sau Dumnezeu.

Marea nu aparţine nici cărţilor, nici intelectului, nici convenţiunii. Literatura şi „clişeele" dispar repede dinaintea nemărginirii ei.

Cine spune „mare" spune „poemă". Pe pământ există case urâte, mizere, cartiere întregi pătrunse de chinuitoarea tragedie umană. Pe mare sunt paseri, monştri, coloşi, — sau în cel mai rău caz oraşe plutitoare de un farmec indescriptibil.

Şi sunt înălţătoare clipele când putem să recunoaştem ceva din măreţia, din taina pe care o ascund valurile în surda lor manifestare, ceva din nemărginitul albastru şi fermecător care te înalţă şi te subjugă.

Mai există un nemărginit: uscatul. Deşertul, cu orientalismul lui pierdut, întristat, cu cântecele unei naturi vecinic în linişte, adormită în superbă poezie.

Caravanele imense şi superbe care lasă în urma lor nouri grei de nisip, cow-boys, nebunatici cu aventurile lor fantastice, — iată elemente care trăesc şi reuşesc să ne pasioneze datorită cadrului profund în mijlocul căruia se zbat.

Luptele nu ar avea nici un farmec, aventura nici o splendoare, dacă nu s'ar întinde pe o distanţă infinită, dacă n'ar fi liniştea profundă a deşertului turburată de copitele armăsarilor.

Departe, sub ramuri de palmier ostenit în soare, în ritmul simfoniei din deşert, idila găseşte o aromă de mister, de inedit, un farmec cu adevărat păgân, un sens, o semnificaţie.

Arşiţa deşertului este de multe ori dogorîtoare. Şi călătorul îşi poartă pribegia — plecând dela sbuciumul mării şi dela lacrimile deşertului — pe culmile înzăpezite ale munţilor care înfruntă semeţe azurul.

Povestea munţilor? O cântă brazii învestmântaţi în dantelă albă, prăpăstiile hrănite cu sângele excursioniştilor îndrăzneţi, o cântă potecile, stâncile, cerul, noaptea cu stelele ei mari — ca ochii de veghe — ziua cu soarele ei dogorîtor.

O cântă mai ales avalanşele grele şi superbe ca o sinceră revoltă, bulgării uriaşi de zăpadă cari se rostogolesc vijelios la vale înghiţând în cascada lor vieţi şi suflete.

Că au pierit doi tineri, — poate doi îndrăgostiţi sub povara zăpezii? Nimeni nu blestemă. Natura este prea frumoasă, prea impresionantă. De ce ar urî-o? Ea este vecinică!

Ce poate fi mai splendid decât un răsărit sau un apus de soare, un val spumos şi profund, un deşert impresionant şi nemărginit, un munte falnic şi biruitor, o mare zbuciumată.

Ascultaţi chemarea naturii!...

ION GOLEA

TREN PENTRU TURIŞTI

In Anglia s'au pus de curând în serviciu aşa zisele „trenuri de turism". Convoaiele sunt compuse numai din vagoane-saloane ale căror imense geamuri, deschise, dau călătorilor posibilitatea să admire peisagiul din ambele părţi şi să călătorească aproape în aer liber.

Vopsite jumătate în verde şi jumătate în „crème" deschis spre a fi mai plăcute la verde, cu fotolii numerotate, ceeace evită înghesuiala şi cu câte un bufet bine asortat, vagoanele acestea nu cunosc diferenţierea claselor; ele se disting între ele numai prin litera pe care o poartă fiecare pe partea exterioară şi prin coloritul variat al mobilierului ultra modern. Toate afişele sau reclamele, sunt strict interzise, spre a nu strica estetica generală.

Un furt în Orient-Express

Mergeam grăbit pe trotuarul drept al marilor bulevarde pariziene, între Montmartre și Drouot. Să fi fost ora trei după masă. Terasele ca de obiceiu erau înțesate de lume. In dreptul pasajului Jouffroy, unde mulțimea e întotdeauna mai concentrată, auzii deodată sgomotul sec al unei lovituri de pumn, însoțit de acel tumult vag care anunță că se petrece ceva.

In acel moment, cineva se abătu spre mine, ca un om care-și pierde instantaneu echilibrul.

Văzui un pumn care lovea...

Omul care căutase să se sprijine de mine, îl primi în plină față. Se auzi lovitura dură, provocată de contactul oaselor. Mulțimea se agita cum se agită în astfel de cazuri, avansând curioasă și căutând cu privirile un polițist, dar nevoind totuși să piardă ceva din spectacol.

Un spectacol demn de toată mila!

Pumnul unuia dintre combatanți, se abătuse de două ori asupra celuilalt și acum încerca să lovească din nou. Părea însă, că ezită.

In cele din urmă, lăsă mâna în jos, ridică din umeri, își potrivi pălăria și murmură printre dinți:

— Murdar!...

Nu pricepeam nimic. Mulțimea din jurul meu nu părea mai lămurită.

Privii, rând pe rând, pe cei doi oameni separați acum printr'o distanță de câțiva metri.

Cel care fusese maltratat, își ținea mâna dreaptă pe obrazul tumefiat și arunca adversarului său priviri de ură.

Nu protestase cu un cuvânt. Nu ripostase nici cu cel mai mic gest. Nu încercase măcar să atragă publicul de partea lui.

Părea abrutizat. Și cred că, dacă celălalt ar fi continuat să lovească, el ar fi încasat, fără un suspin, până la knock-out.

Nu era, cu toate acestea, nici bătrân și nici firav.

Părea să aibă cel mult treizeci și cinci de ani; după aspect, un om bine hrănit.

Dar faptul că nu protesta, nu proba oare, că era vinovat?

Pe celălalt nu-l văzui bine. N'am avut timpul să-l studiez cu deamănuntul. Mi-amintesc numai o siluetă înaltă, sportivă, în haine deschise, elegante. O față tânără, energică...

Corecția terminată, pălăria potrivită el lăsă să-i scape câteva cuvinte, pe care eu nu le auzii și se depărtă, cașicând nimic nu s'ar fi petrecut.

Ințelesei din atitudinea curioșilor, explicația incidentului; fiecare lansa către victimă priviri reprobatorii.

Cineva șopti alături de mine:

— Un tapeur!...

— Un intervertit!...

— O lepădătură!...

Scena devenea penibilă. Corecția fusese administrată rapid și, cum victima nu mai avea nimic de adăugat, trecătorii își continuară drumul.

Omul care primise loviturile, își pierduse bastonul și pălăria. Fusese desigur cumplit amețit, căci făcea eforturi să-și mențină echilibrul.

Insfârșit se restabili. Fără să arunce o privire în direcția agresorului, se aplecă și-și luă bastonul.

Se îndreptă apoi, către pălăria căzută ceva mai departe, căreia un strengar care asistase la scenă îi dăduse o lovitură cu piciorul, ca unui balon de foot-ball, însoțind gestul cu o înjurătură destul de semnificativă, ca trecătorii să isbucnească în râs.

Atâta tot. Pălăria se afla acum între roțile unui automobil.

Victima renunță să mai alerge după ea și se depărtă clătinindu-se pe picioare...

Uitasem cu totul acest incident grotesc, când la vreo opt zile după aceia, intrai într'un restaurant, unde câțiva prieteni mă invitaseră să cinez în compania inspectorului Boucheron de la poliția judiciară.

Am ajuns printre ultimii. Când mă apropiai de masă, un om se ridică. Simții că îmi ard obrajii... Unul dintre prietenii mei pronunță:

— Inspectorul Boucheron...

Era omul depe marele bulevarde! Nu agresorul, ci celălalt! Cel care încasase loviturile! Cel care suferise injuriile publicului și se depărtase fără pălărie!... Am bâlbâit câteva cuvinte de politețe. Unul din prieteni mă întrebă:

— Ce e cu tine? Ai aerul c'ai căzut din lună!

Situația era insuportabilă. Cu riscul unui compromis spusei:

— Mi se pare c'am avut deja plăcerea... să vă...

Fruntea polițistului se încreți, apoi fața i ilumină.

— Mi-se pare și mie!... exclamă el râzând. Am oarecum memoria fizionomiilor... Ințeleg prea bine tulburarea dv... Erați acolo nu e așa?...

Dacă nu m'înșel Dvs. a-ți fost acela de care m'am sprijinit?... Am memorat ochelarii cu montura destul de caracteristică...

Ceilalți ne priveau fără să înțeleagă ceva. Și de data aceasta văzui un Boucheron jovial, bine dispus, cu totul altul decât acela, care încasase pumni în stradă, explicându-le:

— Nu puteți înțelege, scumpii mei domni! Dar prietenul d-voastră a trăit un moment foarte penibil când ne-ați prezentat unul altuia...

Aprobai din cap. Boucheron continuă:

— Este poate întâmplarea cea mai indicată, să probeze că profesia de polițist, nu e ceeace crede publicul... Ascultați!... Gândiți-vă bine!... Și spuneți-mi dacă ați fi avut curajul să mergeți până la capăt...

„Vă amintiți desigur de furtul comis acum o lună, în „Orient-Express", de către o bandă internațională! Un întreg vagon de dormit fusese spart. Au dispărut bijuterii în valoare de peste un milion de franci.

Aveam certitudinea că cel puțin unul dintre hoți se afla la Paris. Am început prin a supraveghia hotelurile.

„In strada Drouot m'a intrigat sosirea unui individ suspect, la două zile după furt, care-și închiriase o cameră, își depusese acolo valizele și plecase anunțând că va lipsi câteva zile.

„Cuferele și valizele sale erau încuiate. Posesorul avusese firește grija, să ia cheile. Nimic nu-mi permitea să forțez încuetorile, căci bănuelile mele nu se bazau pe ceva precis.

„Mă limitai să mă duc în fiecare zi la portar, al cărui răspuns era invariabil...

— „Nu s'a înapoiat încă!"

Călătorul era în regulă. Își plătise camera pentru cincisprezece zile și se înscrisese în registru arătând hârtiile necesare identității.

„Incepusem să cred că urmăresc o pistă falșă. Intr'o zi însă, pe când eșeam dela hotel, unde vizita mea fusese tot infructoasă, ca de obiceiu, observai la geamul unui bar, situat în față, un individ care părea că supraveghiază intrarea hotelului.

„Atitudinea acestuia mi se păru suspectă. Intrai la rândul meu în bar, unde cu cel mai inocent aer, comandai ceva, potrivind lucrurile așa fel încât să ies odată cu el. Boucheron se întoarse spre mine.

— L'ai văzut! zise el. Dar, fără îndoială, n'ai remarcat că urechile lui aveau o formă ciudată. Particularitatea aceasta îmi era suficientă, ca să recunosc în el un temut excroc internațional, cunoscut sub numele José le Jaloux...

„Ore întregi l-am urmărit pas cu pas dintr'o cafenea în alta. Am luat masa la acelaș restaurant și mi-am petrecut seara la cinema, pe o strapontină vecină cu fotoliul lui.

„Către miezul nopții s'a retras într'o casă care închiria apartamente mobilate, pe rue Montmartre. Găsii de cuviință să mă reped la hotel și să-l întreb pe portar dacă-și mai aduce aminte de semnalmentele locatarului absent. Mi-a fost însă imposibil să obțin vre-un rezultat dela el...

„Afacerea era totuși simplă. José participase la furtul bijuteriilor, eram sigur. Partea lui de câștig se afla în valizele dela hotel și în momentul când venise să pună stăpânire pe ele, mă zărise, îmi bănuise calitatea.

„Jocul devenea pasionant. Căci, dacă aș fi putut sechestra și ridica bagajele, n'aș fi avut în schimb, nici o armă contra banditului, care s'ar fi bucurat mai departe de libertate. Ca să-l arestez, trebuia să-l prind în flagrant delict.

„Așa c'am luat decizia de a persista în urmărire.

„Cu aerul omului, care n'are nimic de făcut, coboram dimineața dela hotel unde-mi închiriasem o cameră vecină cu a lui, și mergeam la barul de peste drum unde îl găseam regulat pe omul meu. In cele din urmă, prezența mea începu să-l stingherească în mod pronunțat. După câte constatasem, terminase și banii, căci de unde mai înainte lua masa la restaurante de lux, începuse mai târziu să intre în localuri modeste, cu preț fix.

„Fiind convins că nu dețin proba palpabilă contra lui, ca să-l pot aresta, într'o bună zi se năpusti asupra mea, în plină stradă, proferând injurii și acuzații, de așa natură ca să mă arunce în disgrația publicului.

Și firește și-a câștigat numai decât lumea de partea lui.

„N'am ripostat și iată de ce:

„Imediat ce m'a părăsit, în plină stradă, de unde era sigur că nu-l mai pot urma din cauza publicului, s'a repezit la hotel...

„Peste cinci minute, avea cătușele la mâini... Il arestase la ieșire omul dela ascensor, care nu era decât un agent de poliție postat de mine...

— Și era într'adevăr...

— Hoțul din tren?... Nu!...

De data aceasta, crezurăm cu toții că Boucheron își bate joc de noi...

— Nu era hoțul, continuă el, ci... asasinul.

— ? ! ?

— Asasinul hoțului... José le Jaloux făcea parte din altă bandă. Sesizat, mai înainte decât mine, de prezența hoțului la Paris, l-a urmărit... Și hoțul nu s'ar mai fi întors niciodată să-și ia bagajele, căci cadavrul lui a fost pescuit, zilele trecute, în canalul Saint Martin, purtând urmele a patrusprezece lovituri de cuțit.

JOSEPH DE SAXA

CÂȚI LOCUITORI ARE JAPONIA

Japonia și-a făcut recensământul populației. S'a procedat ca și la noi, cu simpla deosebire că în loc să se cheltuiască zeci de milioane cu plata biurourilor speciale și a agenților recensori, fiecare cap de familie a fost obligat, sub pedeapsa cu moarte, să-și ridice formularul dela primărie și să-l înapoeze completat, în timp de trei zile.

Și iată rezultatul pe scurt:

Japonia propriu zisă numără astăzi exact 62.938.200 locuitori, în care intră și marinarii precum și misionarii, cari nu se află pentru moment în țară.

In acest număr se cuprind 31.254.800 japoneze și 31.683.400 japoneze.

S'a stabilit că populația urbană reprezintă o treime din populația rurală.

Sunt în Japonia 28 de orașe cu peste o sută de mii de locuitori. Primul oraș cu cea mai mare populație este Osaka. Există în acest oraș, 2.408.800 oameni și după el vine Tokio, cu 2.294.000 locuitori.

S'a constatat însă că populația este în descreștere îngrijorătoare, față de anii trecuți.

EVADAREA...

Note de Voioj de TITAYNA

IN corespondenţa mea, am găsit adeseori întrebări adresate de către necunoscuţi : Cum să plecăm ? Pe ce pământ ? Pe care mare? In ce adâncime sau la ce altitudine se găseşte evadarea ?

Banalitatea vieţii cotidiene apasă ca o greutate de plumb pe umerii unora... Dacă s'ar putea smulge lanţul existenţii care îi ţintueşte, ei ar pleca, fără nici o ezitare.

Acestor pasionaţi ai călătoriilor, acestor oameni cari se consumă de dorul depărtărilor, acestor spirite aventuriere, le dedic povestirea ce urmează; s'ar potrivi multora dintre ei :

■ ■ ■

Răsfoind, săptămâna aceasta printre hârtiile mele, printre notiţele luate în cursul călătoriilor făcute, printre micile mele amintiri, am regăsit o tăietură de jurnal:

„Paul Canu, comisarul de bord de pe „Ville-de-Verdun", a ucis fără motive pe comandantul vasului".

Cei cari au urmărit această dramă recentă, cunosc puţine amănunte. Nimeni nici martorii, nici procurorul, nici juraţii, n'au putut da vreo explicaţie acestei crime.

Mi-am regăsit notiţele luate depe „Ville-de-Verdun" cu ocazia unui voiaj făcut în Oceania, amănunte care par destul de interesante. Iată-le:

„Căldura a fost insuportabilă pe bord, în această după amiază. Eram obosită, într'un hal îngrozitor; capul îmi părea prins în cercuri de fier. Mai târziu am fost apucată de nişte friguri spasmodice. Le cunoşteam. Le-am făcut cunoştinţa în timpul altor călătorii şi ştiam că nu sunt prea periculoase.. Mi-am revenit într'adevăr mai târziu, la Agadir, în timpul vizitei mele prin Angora.

Intinsă pe un chais-longue, înfăşurată într'un mantou de blană care totuş nu reuşea să mă încălzească deloc, am avut ultimul acces de friguri.

Am simţit apoi o moleşală agreabilă şi o căldură reconfortantă. Tremurăturile au dispărut. Constituţia-mi le-a învins.

Am gustat ultimul acces al febrei ca pe cel mai plăcut dintre droguri. Apoi m'am sculat şi am făcut mişcări în strâmta mea cabină, respirând prin ferestruica minusculă, aerul cald şi înviorător al nopţii. Doream o îngheţată ca pe un miracol salvator... Ce oră să fi fost? Ceasul meu îşi încetase demult mersul. Pasagerii se retrăseseră toţi în cabinele lor. M'am culcat din nou, sfârşind, printr'un somn profund, durerile ce mă săcăiau.

M'am sculat la ora când marinarii spălau puntea. O migrenă uşoară mă jena. Mai mult o moleşeală, dar o moleşală enervantă..."

Recitesc acestea şi încă alte notiţe, şi tribunalele Franţei, care şi-au asumat greaua sarcină de a stabili culpabilităţile şi responsabilităţile acestor drame îndepărtate, îmi apar ca nişte instituţii tragi-comice.

Acel sau aceia cari au omorît acolo, au fost nebuni, degeneraţi, maniaci, asasini ? Mister...

Dacă un pahar de alcool e suficient pentru a transforma un individ calm într'o brută, tot astfel te transformă societatea de vapor, în care te simţi izolat ca într'o mânăstire lugubră şi la care se mai adaugă clima schimbată şi hrana calorică.

Nu mă îndoesc că aţi cunoscut ca şi mine acel soi de femei burgheze, care la prima vizită într'un local de petreceri, la prima picătură de şampanie ,la primul compliment, îşi pierd capul şi au nişte eşiri în faţa cărora chiar cei mai intimi din anturajul lor rămân încremeniţi.

Pe câte din aceste femei nu le-am văzut plecând în coloniile Franţei — micuţe, naive şi inocente — încredinţate de către o familie de cucernici, unor bărbaţi dubioşi moralmente! După doi ani, dacă familiile lor le-ar fi cunoscut situaţia, le-ar fi condamnat fără milă....

■ ■ ■

Ridicând pleoapele, grele de transpiraţie, zăresc în ritmul unui vis, ciudatele cărucioare trase de chinezi. Spatele lor pare gol, sudoarea lipindu-le cămaşa de corp. Poliţia interzice acestor năpăstuiţi să iasă pe stradă cu bustul gol. Ajunşi la sfârşitul cursei, ei tremură în acel vestmânt ud. Dacă mor prea tineri, scuipându-şi plămânii, nu importă. Suntem în China.

Şi tot în China sunt întâmpinată cu multă simpatie de gazda casei unde am fost invitată.

Ferestrele deschise dau într'un parc, care nu provoacă nici cel mai mic curent de aer, pe goliciunea umerilor mei lucioşi de sudoare.

Se disting mulţi albi în parcul întunecat: smockinguri, rochii elegante de culori pale. O orchestră invizibilă împrăştie în aer melodii îmbibate cu miros de iarbă umedă şi de opium.

Stăpânul casei mă ia de braţ, ca să mă prezinte oaspeţilor.

— Unde ţi-e soţia ?

— O vei vedea numaidecât...

E înalt, suplu, brun, cu ochii surâzători, cu fruntea îngustă şi cu părul încărunţit...

— Eşti însurat de mult, Damien ?

— De o lună... cu o fată de o frumuseţe uimitoare, inteligentă, fină, veselă... Ceva rar.

— Mi se pare curios să te văd amorezat...

Damien isbucneşte în râs:

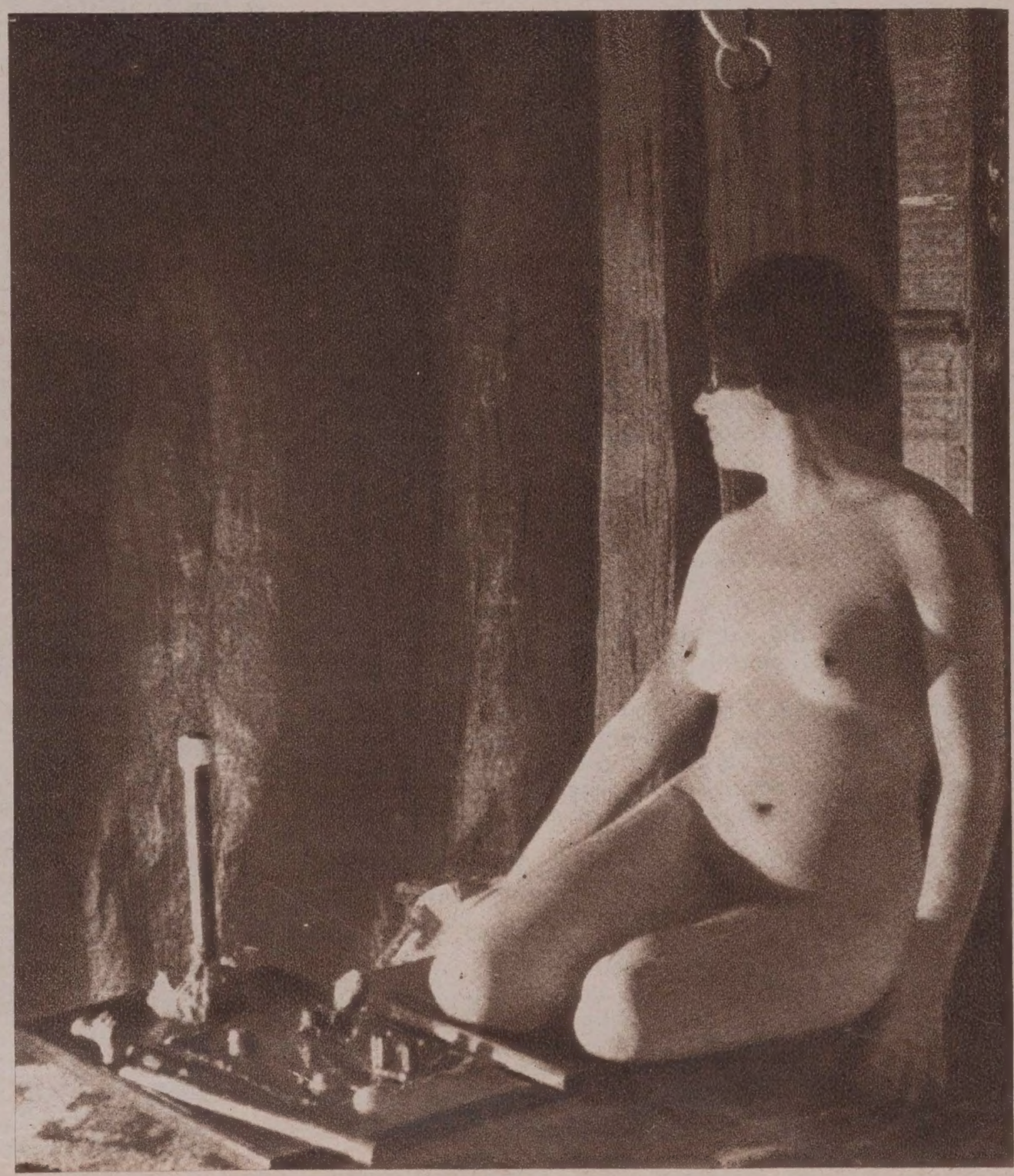

...Iată pe soţia mea... E una din cele mai frumoase femei ale ţinutului !... V'o dăruesc... →

Peisaj hawayan fotografiat de Titayna în voiajurile sale.

Sus: *Tipuri de pe străzile Shanghaiului*

Jos: *Aspecte din port.*

— Sunt amorezat şi eu din când în când, deşi am convingerea mea că toate femeile sunt idioate...

Orele trec, alcoolurile circulă, femeile cu coafura în dezordine, rând nervos, cu umerașii rochilor căzuți pe brațe. Perechile stau întinse alene în umbra peluzelor. Ferestrele camerelor se luminează şi se sting, la etajele superioare ale casei...

Trei dimineața...

Un chinez anunță adunarea, prin sunetul metalic al unui gong. In picioare, pe peron, Damien îşi chiamă întârziații. Amețiți de alcool, bărbații se îndreaptă cu paşi nesiguri spre salon. Femeile i-au abandonat de mult.

Trebuie să asişti la surpriza ce se pregăteşte febril, ca să-ți faci o idee clară de imaginația gazdei. Damien se agită ca un regisor :

— Aşezați-vă aci, domnule, veți vedea mai bine!... Lucienne, deplasează puțin scaunul!... Boy, ia acest fotoliu...

In liniştea mormântală a nopții, uşa din fund se deschide, la două bătăi convenționale. Şase „boy" chinezi, învestmântați în tunici albe, intră cu paşi mici, purtând pe umerii lor o tavă uriaşă. Pe tavă, întinsă în mijlocul unor petale de flori exotice, stăpâna gazdei, complet goală...

Vocea lui Damien, metal fără timbru, opreşte brusc rumoarea :

— Iată soția mea. E una dintre cele mai frumoase femei ale ținutului... In noaptea asta plec. Vă părăsesc... Cine o doreşte?... Tu, Henry, care erai nebun după dânsa?... Tu, Carol, care-i dedicai poezii înfocate de dragoste?... Dumneata Geneviève, care i-ai trimis zilnic cele mai scumpe flori! Iat-o, v'o dăruiesc !...

In dezordinea şi consternația produsă, Damien dispăru...

Dintr'o săritură, ajung la grilajul parcului odată cu el.

— Damien !

— Ce ?

— Eşti nebun ?

— Eu? Ce idee! Lasă-i, frate, pe aceşti câini hămesiți să se hrănească fără prejudecăți. Eu trebue să plec... Mă duc pe jos până'n port... Mi-am reținut cabina, iar bagajele-mi sunt încărcate. Dacă vrei însoțeşte-mă până acolo...

Paşii noştri răsunau puternic în liniştea Shanghai-ului.

Decor oriental: hamali cari dorm pe jos, un claxon de maşină, un rond de poliție, un gramofon răguşit şi din când în când un strigăt sinistru de pasăre nocturnă.

— Iată o experiență terminată, spuse într'un timp Damien... Matematic, am încheeat o căsătorie ideală: o tânără frumoasă cu spirit şi inimă... Am trăit timp de o lună cea mai sublimă dragoste. Dragostea perfectă !... Am descoperit amorul tinerilor îndrăgostiți, pasiunea unei femei, redeşteptarea simțurilor sale; tandrețe, promisiuni, seva infinitului; am avut din toate acestea. Am obținut ceeace se numeşte fericirea simțurilor, bucuria inimii şi a trupului în acelaş timp.

— Şi acum ?...

— Plec. Las totul... Iată, plec cu o sută de dolari. Reincep...

— Dar ea ?

— Ea mă va uita sau nu, — treaba ei. Are 20 de ani, e frumoasă, bogată, foarte bogată... Şi apoi chiar în acest moment, toți acei porci încearcă s'o consoleze...

— Ai fi putut totuş s'o iubeşti !

— S'o iubesc?... Dar dacă n'aş fi iubit-o, n'aş fi făcut gestul acesta !...

— Iți este indiferentă totuş suferința pe care i-o procuri?...

Damien ridică din umeri :

— Imi datorează suferința ei. Atât. La rândul meu, i-am dat totul !....

— Şi a acceptat să se despartă ?

— A fumat mult, chiar prea mult astăseară... Poate are chiar şansa să se intoxice ! La revedere...

Damien mi-a strâns mâna şi s'a îndepărtat, pierzându-şi paşii în noapte...

■ ■ ■

L-am cunoscut pe Damien la Bagdad. Fuma opium... Cu o

aplicaţie metodică, cu precizie, cu calm, voia să se intoxice.

Am făcut cunoştinţă cu el într'o cafenea indigenă, unde mă retrăsesem în căutarea câtorva clipe de odihnă. M'a întâmpinat cu vorbele :

— Dece nu fumaţi ?

L-am urmat şi cu o minuţiozitate uimitoare, m'a învăţat să prepar pipele, să aleg drogurile şi să prăjesc „picătura neagră" la vârful acului.

Câteva ore după aceea eu vomitam şi el îmi sprijinea fruntea, deasupra lavaboului.

— O indispoziţie trecătoare. Aţi fumat prea mult. N'ar fi trebuit să vă culcaţi.

A trecut însfârşit... şi am ajuns să fumez fără a mai avea indispoziţii. Damien avea pentru mine o atenţie deosebită... Mi-a povestit mai târziu o parte din viaţa lui :

— Tatăl meu a fost un ţăran din Midi. A lucrat toată viaţa lui ca să-mi facă o carieră, dar a murit cu şase luni înainte de a mă vedea „om". Reuşisem primul la concursul internatului din Paris. După afişarea rezultatelor, însă, m'am refugiat într'o cafenea depe malul drept al Senei şi am început să lupt contra obsesiei porţilor de fier dela internat ce se vor închide în urma mea. Prizonier. Urma să fiu prizonier. Societatea mă ţintuia; destinul meu era trasat fără milă... Inaintea ochilor îmi defilau, într'un cortegiu nesfârşit „profesori" şi „membrii ai academiei" urmând ca odată să am şi eu locul meu pe lista lor. Obsedat de aceste gânduri de tortură, am fugit, luând primul tren spre Bordeaux. Am avut la mine foarte puţini bani. Am luat un bilet de clasa III-a pentru Bahia, unde am debarcat cu 100 frs. în buzunar... După doi ani am făcut o avere imensă. Am mai fugit odată... şi am reînceput. Am reînceput în toate direcţiile!...

■ ■ ■

In noaptea aceasta, în liniştea amintirilor mele, mă gândesc la Damien, plecat încă odată, către necunoscut, după ce şi-a distrus din nou averea.

■ ■ ■

Au trecut doi ani fără să-l revăd pe Damien. Intr'o zi, la Hâvre, un armator m'a luat să vizitez lucrările înaintate din port. Nişte şantiere gigantice. Un inginer arhitect conducea lucrările zi şi noapte pe şantier... Era Damien.

— Bonjour, îmi zise el simplu. Mai rămân aci doar o săptămână.

— Cum asta?

— Da, planurile sunt terminate, execuţia e bine pusă la punct, aşa că nici o întârziere nu e posibilă... Nu mă mai amuz. Plec...

■ ■ ■

Cincisprezece luni mai târziu, debarcam în Australia şi înainte de a mă angaja spre Bush, mă oprii câteva zile în Queensland. Agentul consular al Franţei un drac şi jumătate, — deşi nu cunoştea o boabă franţuzească — se oferi să mă iniţieze în secretele oraşului.

Seara am bătut la o poartă cenuşie de lemn şi zece minute mai târziu pensionarele casei îmi relatau viaţa lor.

Toate franceze. Erau ţărănci care în timpul războiului s'au măritat cu soldaţi australieni. Venite în Australia, în urma bărbaţilor lor, n'au putut să-şi formeze un cămin, neacomodându-se cu noua viaţă şi nici n'au avut posibilitatea de a se reîntoarce în ţară. Au rămas astfel fără un ban, fără nici un mijloc de existenţă, fără acte.

— Vă întreb, ce-am fi putut face, îmi spuse cea mai comunicativă dintre ele. Ar fi urmat să murim de foame... Dealtfel n'am fi avut nici situaţia asta dacă n'ar fi fost „el"...

— El?... Care *el?*

— E o poveste întreagă. E vorba de un compatriot, — spuse una dintre pensionare. Unul înalt, cu ochi şireţi şi care niciodată n'a pus mâna pe vreuna dintre noi: el e acela care ne-a adunat aci.

A cumpărat această casă, făcând formele necesare... Un om capabil, bun şi foarte cinstit. In acelaş timp însă, un om curios; tocmai când începuse să prospere, a plecat. Incepuserăm toate, să câştigăm bani frumoşi, uitând aproape de nenorocirile noastre. Atunci el a dispărut, deodată, fără măcar să-şi ia rămas bun.

— Cum îl chema?

— Damien...

■ ■ ■

Cari au fost vieţile succesive ale lui Damian, ale acestui aventurier care murea câte puţin în fiecare colţişor al lumii, întocmai ca o ciupercă?

Nu le cunosc pe toate. Când l-am regăsit, mi-a vorbit incidental de un trafic de stupefiante în Chili şi de viaţa severă din închisorile americane.

In 1929, venise să se instaleze la Paris, unde se lansase succesiv în construcţiile de vapoare, în croitorie, în radiografie şi în creşterea iepurilor.

Intr'o seară m'a invitat la cină.

Spre marea mea surpriză însă fusei întâmpinată de o femee, care mă pofti în interior scuzând faptul că Damien lipseşte; îmi oferi un pahar cu porto. Era o femee frumoasă, în toată accepţiunea cuvântului, cochetă, cam înaltă, însă destul de fină.

Şi iată că deodată femeea aceasta isbucni într'un râs spasmodic; cu un gest brusc îşi dădu peruca la o parte. Era Damien.

— De data aceasta am găsit cauza multiplelor mele nenorociri, spuse el. Toate provin din faptul că m'am înşelat asupra înclinării sexului meu. De azi înainte, 3 zile pe săptămână voi fi Denise. Iată cealaltă adresă a mea.

„Denise" a trăit un an printre mediocrităţile mondene ale Parisului, cunoscută de toţi şi dorită de mulţi. Eşeam deseori împreună şi mă miram de fiecare dată de creaţiunea aceasta atât de perfectă în noul sex.

In oraş Denise era cochetă; acasă broda, călca rufe şi făcea bucătăria ca o adevărată gospodină.

Câteva luni îl crezui astfel fericit pe amicul meu Damien. Dar mă înşelai. Intr'o bună zi, mă luă la un pahar de vin şi îmi spuse:

— Am ratat şi această senzaţie. Am ajuns la concluzia că nu sunt un „invertit". Am încercat şi atâta tot. La început m'a amuzat, dar acum nu-mi mai oferă nimic... Mi-a mai rămas o singură senzaţie: moartea...

— ??

— Da, da, şi îţi jur că dintre toate aventurile mele, aceasta va fi singura pe care nu o voi rata. Va fi ceva grandios, nemaivăzut, unic... Ai să vezi...

■ ■ ■

Mi-am petrecut restul anului în Mexic, fără să-mi dau adresa. O scrisoare a lui Damien mă urmări totuş pas cu pas şi mă ajunse la New-York, în clipa când voiam să mă îmbarc pentru retur... Imi scria că se apropie clipa ultimei aventuri şi că ar fi vrut să fiu şi eu la Paris...

Intr'adevăr, la întoarcere, aflai că Damien murise înainte de a fi vrut să moară. Decedase subit, la un prim acces de angină pectorală, tocmai în faza în care-şi prepara o sinucidere originală.

Un medic oarecare semnase permisul de înmormântare. Şi, cum nu lăsase nici un ban, corpul îi fusese dus la cimitirul săracilor cu dricul comunal, însoţit doar de îngrijitoarea lui.

Acest om îşi ratase până şi moartea...

In româneşte de B. NEGREA

Maternitate
(Fotografie prinsă de Titayna în insulele Tahiti).

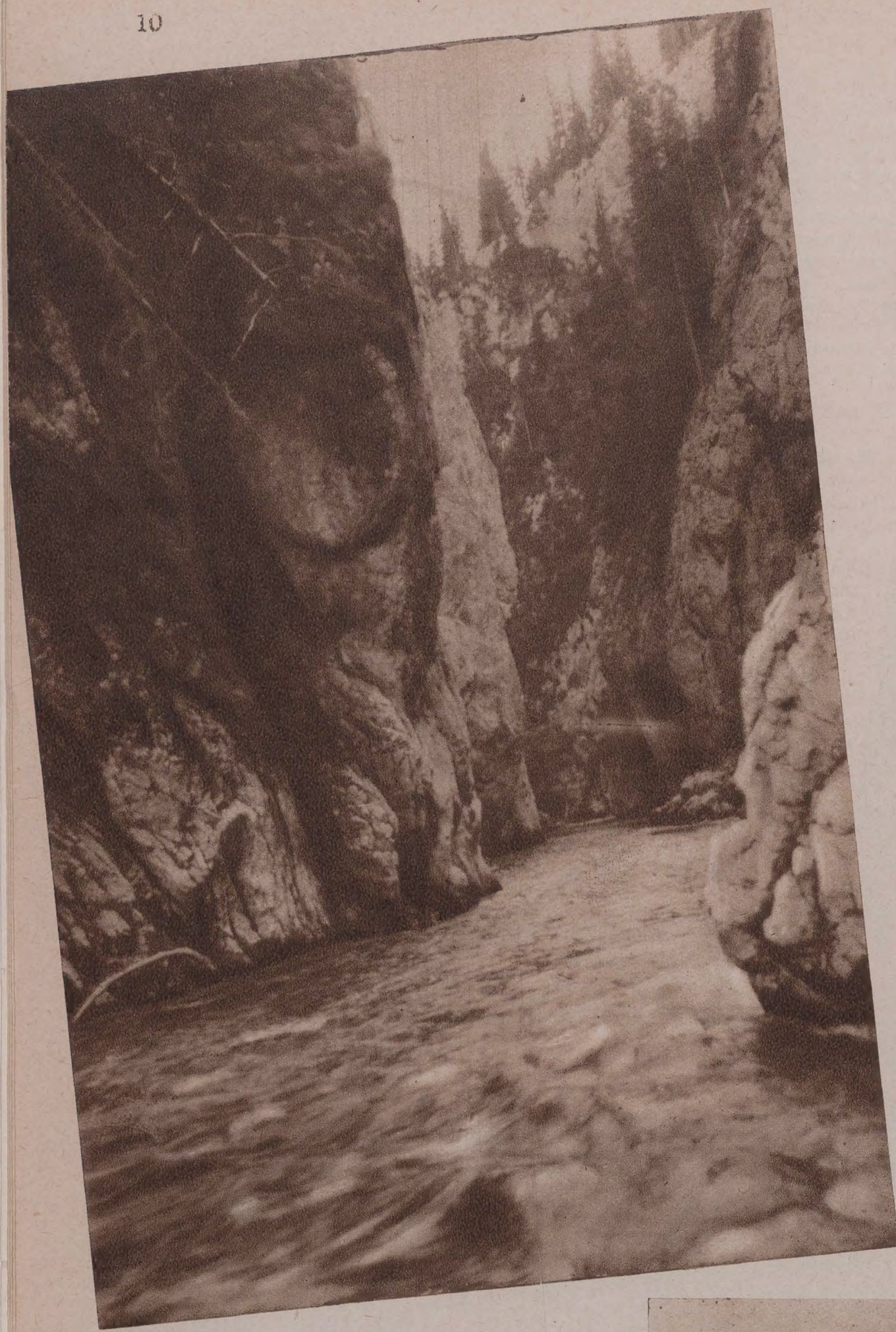

turismul în MUNȚII

Text și fotografii de PAUL PETRESCU

Printre numeroasele bogății naturale pe care le posedă țara noastră, am putea socoti și minunații ei munți, cu acele privelişti splendide care desfată ochiul şi încântă sufletul drumeţului. Dacă însă înainte de răsboi, turismul în munții noștri era practicat de un număr restrâns de temerari alpinişti indigeni şi de foarte puțini străini, căci pe atunci asemenea ascensiuni trebuiau organizate în caravane şi conduse de călăuze, — de zece ani încoace, grație însemnării drumurilor şi înmulțirii cabanelor de adăpost, opera de netăgăduit folos a câtorva sârguitoare cluburi alpine, — acest sport a luat o vizibilă desvoltare. Peste tot vedem, în preajma sărbătorilor, turişti cu sacul în spinare şi bățul în mână, pornind în grupuri vesele şi guralive spre cetățile cu creneluri de piatră. Şi asta ne bucură. Pentrucă turismul în munți poate juca un foarte mare rol în economia națională a țării, prin raționala punere în valoare a acestor bogății naturale.

Avem în țară o mare variație de munți. Sunt munții pleşuvi ai Făgăraşului cu numeroase lacuri la înălțimi de peste 2000 metri, în foste cratere de vulcani; munții Rodnei, Inăului, Țibinului, cu splendide masive păduroase; munții apuseni — dolomiții noştri — adevărate decoruri din o mie şi una de nopți, opera picăturei de apă; munții Ciucaşului şi Piatra Craiului, îngrămădeală de ciclopi uriaşi de calcar.

Evocând munții noştri, nu trebue să vedem în ei numai un mijloc de exaltare şi un generator de senzații noi. In ei trebue să vedem un mijloc de oțelire a voinței; să căutăm să cunoaştem legendele lor, căci fiecare piatră îşi are legenda ei; să-i iubim, fiindcă ei au adăpostit secole românismul adevărat contra furiei invaziilor duşmane; în ei să ascultăm poveştile de eroism ce ni le şopteşte freamătul pădurilor, căci eroii neamului

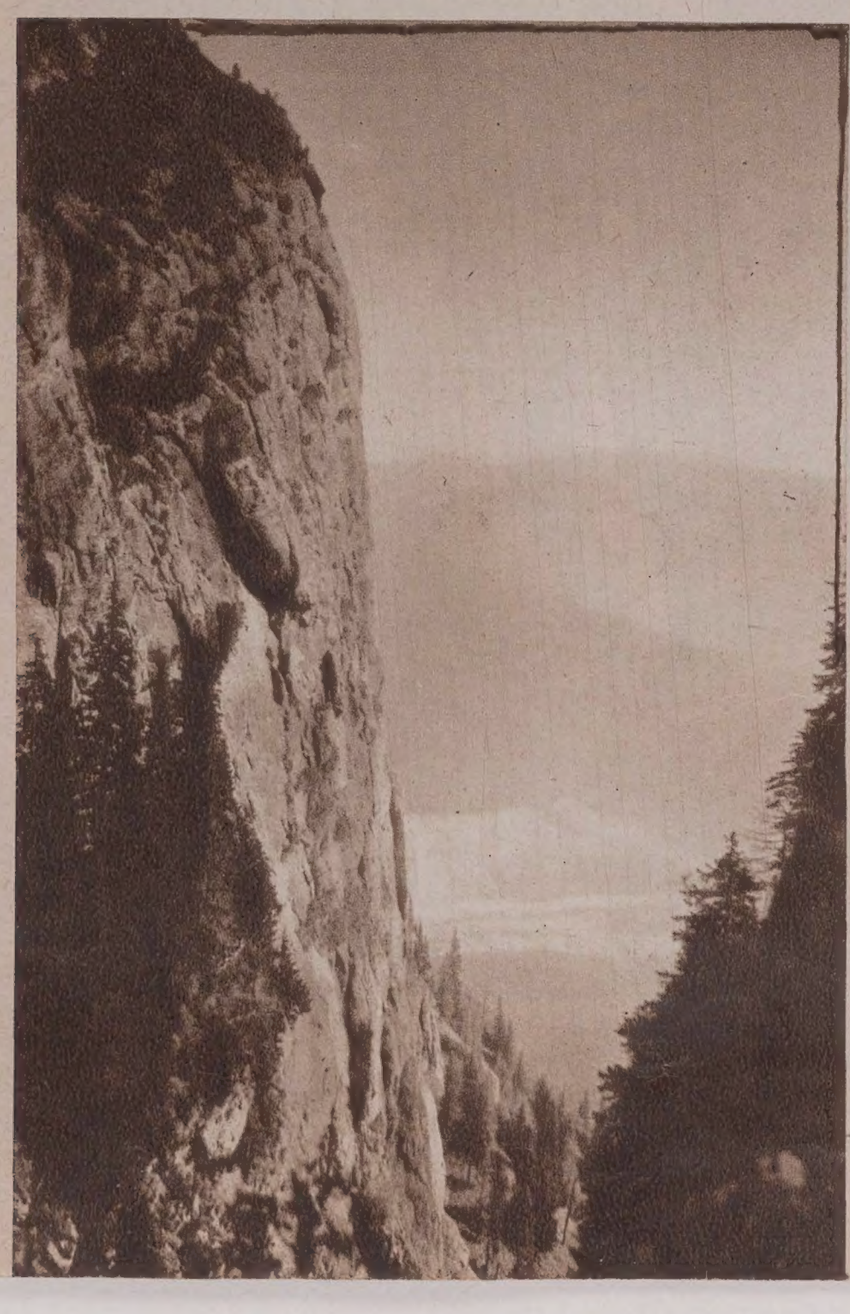

Lanțul pitoresc al Bucegilor văzut din Predeal.
Sus stânga: *Ialomița în defileul munților Zănoaga (Bucegi).*

Jos stânga: *Vârful Claia Mare din Munții Bucegi.*

şi-au amestecat sângele lor cu pulberea cărărilor lor şi să ne desvoltăm astfel mândria naţională şi dragostea de pitoreasca noastră ţară; în fine, în ei să vedem însuş simbolul măririi şi independenţei!

Pentru desvoltarea turismului în munţi, va trebui să organizăm în ţară şi peste hotare, numeroase expoziţii în care să se arate, în special orăşenilor — binefacerile şederii şi ascensiunilor la altitudini înalte. Expoziţia va trebui să ne arate şi date meteorologice asupra regiunilor muntoase. Propaganda prin expoziţii trebue făcută astfel ca să desvolte dorinţa de a urca şi curajul de a pătrunde în văile grele, pentru a descoperi acolo arhitectura titanică a naturii şi a ne umple ochii de imagini şi peisagii extraordinare. Dar mai ales, dincolo de evocarea din punct de vedere omenesc a văilor strânse în pereţi abrupţi de piatră, deci a unui decor pitoresc dar fără viaţă turismul în munţi trebue să fie un regenerator de energii şi un aducător de prosperitate.

Turismul acesta, trebue să precipite ritmul vieţei până în inima muntelui, de unde pleacă sănătatea fizică şi morală.

MORAVURI INDIENE

In faţa tribunalului dela Cownbatore (India) au apărut, nu demult, doi indigeni, — tată şi fiu — acuzaţi de a fi omorât un copil de cinci ani. Religia lor cerea sacrificarea acestui copil, cu scopul de a intra în graţiile zeiţei Karupurayosami. Micuţul fusese ars de viu pe rugul divinităţii... Oricât de tari au fost însă, argumentele fanaticilor, tribunalul i-a condamnat la moarte...

Grozăvii de acestea zice-se că s'ar petrece, în mare număr, în oraşul Barada unde, timp de un an, peste două sute de copii sunt sortiţi să fie jertfiţi pretenţioasei zeiţe. Poliţia engleză e neputincioasă, pentrucă fanaticii au secta lor şi-şi organizează şedinţele în cea mai mare taină.

Fanatismul lor, depăşind dogmele acestei religii, merge şi mai departe. Soţia n'are voe să se arate, în toată nuditatea ei, decât în faţa bărbatului. Nici măcar medicului nu-i e permis să examineze anumite părţi ale corpului oricât de gravă ar fi o maladie locală.

Iar atunci când soţul a constatat un adulter, răzbunarea întrece tot ceeace mintea omenească poate concepe mai fioros. Amantul e prins şi adus în faţa femeii care a păcătuit. Amândoi sunt legaţi la stâlp şi, în batjocura câtorva prieteni invitaţi la „solemnitate", bărbatul înşelat trage un lemn ascuţit din jăratec şi-l trece peste ochii nemernicilor, lăsându-i orbi pe loc. Apoi, le dă drumul, dacă aceştia mai au tăria de a supravieţui, pe un drum care duce la vre-o prăpastie sau la malul abrupt al unei ape...

Un grup de alpinişti străbătând Valea Mălinului din munţii Bucegi.

Sus, dreapta: *Ieşirea din cheile Orzea.*

Jos dreapta: *Defileul Carpaţilor la punctul numit Porţile de Fier.*

SHIP'S CATS

pisicile călătoare

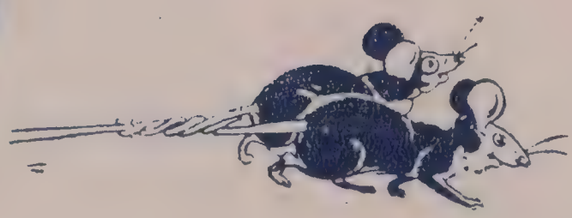

CA şi la oameni, se găsesc printre pisici, specimene, a căror fire aventuroasă le mână spre orizonturi necunoscute. Sunt aşa numitele *ship's cats* cum le-au botezat marinarii englezi, adică pisicile de bord, acele pisici care nu pot trăi, decât plutind pe mări şi oceane, cu destinaţii vecinic variate.

In porturile mari ale lumii, s'au văzut pisici care-au făcut de câte trei-patru ori ocolul pământului, prin diverse puncte.

In timpul cât vaporul staţionează în port, ele coboară, odată cu marinarii, dar mai inteligente decât aceştia, nu merg să se îmbete prin taverne, nici să se măsoare cu pisicile oraşului. Fidele locuinţei lor flotante, pe care o recunosc dintr'o mie de alte vapoare ancorate, ele se plimbă pe cheiu, de colo până colo, cu prudenţa de a nu se depărta prea mult şi cu singura satisfacţie de a-şi desmorţi picioarele, în goana după câte-o ceată de şoareci, prinsă în flagrant delict pe sub baloturi.

Câteodată se întâmplă că mâţa n'a fost prea atentă şi a scăpat semnalul de plecare al vaporului său, ajungând la debarcader când puntea a fost de mult ridicată, şi când vasul se pierde în larg, lăsând în urma lui doar o dâră subţire de fum... Desiluzia pisicii e nemărginită. Începe să miaune trist, în ochi i se zăresc lacrimi şi, de multe ori, se aruncă în apă, înnecându-se. Dacă are tăria de a rezista acestei „lovituri", mâţa îşi caută consolarea pe alt vas călător.

Pe timp frumos, cea mai mare satisfacţie a pisicii navigatoare, este să se cţăre pe vârful catargului şi să scruteze zarea cu privirea-i ageră. Iar în regiunile tropicale, să urmărească roiul de peşti sburători, în jurul vaporului. Atât că de multe ori această distracţie îi e fatală, sborul animalelor acvatice entuziasmând-o până la a sări să-i prindă... Deaceea, în astfel de regiuni, marinarii au grijă ca pisica să fie ţinută în cabină.

Marinarii iubesc pisicile, considerându-le ca un fel de mascote. Există însă felurite idei pe tema aceasta. Unii pretind că pisica neagră poartă nenorocire, alţii susţin că aduce noroc...

Am stat de vorbă cu un matelot englez care era convins că moartea exploratorului polar Shackleton, survenise numai din faptul că avea pe bordul navei sale *Quest* o pisică neagră. Dar un alt matelot, l-a contrazis exprimându-şi convingerea, că nava *Dundee*, care a plecat nu de mult, la pescuit de balene, în Extremul Sud, a raportat cel mai mare tonaj de ulei, adus dintr'o asemenea expediţie şi aceasta numai din cauză că avea pe bord un motan negru, ca cerneala.

In orice caz, cea mai mare bucurie a marinarilor este atunci când au pe bord o pisică albă de Angora sau una persană cu blana albastră ca cerul senin.

Iată, spre exemplu, o întâmplare reală, înregistrată în analele marinei americane: Au trecut câţiva ani de-atunci. *Duncan*, un vaporaş care făcea transporturi pe coastele Californiei, îmbarcase la San Francisco, un motan uriaş, rassa siameză, care pusese stăpânire pe un divan din cabina comandantului fără o prealabilă permisiune din partea acestuia.

Or, în timpul călătoriei, o revoltă isbucni pe bord; ofiţerii fură masacraţi, căpitanul ucis şi secundul, din massa conspiratorilor, proclamat comandant. Odată ajuns în stăpânirea cabinei, noul comandant goni motanul cu lovituri de picior. Câteva zile, nimeni nu mai zări pe bietul cotoi şi unii îl credeau mort, din cauza loviturilor primite.

Vasul se îndrepta deastădată, nu către destinaţia lui, ci spre coasta Japoniei.

La un moment dat, vaporul se găsea la un punct foarte periculos. O simplă neatenţie la bara de comandă şi s'ar fi sfărâmat de stâncile ieşite la suprafaţa Oceanului.

Atunci apăru motanul. Dintr'un salt se repezi în faţa comandantului, care urlând de durere, dădu drumul barei...

Câteva minute după aceea, vaporul se scufunda, găurit de stâncile cu care se ciocnise.

S. W. H.

Motiv de inspiraţie pentru urmaşii lui Grigorescu...

amor international

DESPRE • TEMPERAMENT ȘI RASĂ •

UN student spaniol s'a sinucis zilele trecute, în fața portretului Mariei Antoanetta.

Cine cunoaște firea spaniolului, nu va fi deloc surprins. Cavalerii bruneți, în vinele cărora curge sângele năvalnic și pătimaș al rassei mediteraniene, consideră iubirea ca un sentiment sfânt, mistuitor, fanatic.

Iubirea lor merge până la cele mai mari jertfe. Femeia îndrăgostită, nesocotind nici un precept al moralei, răpește bărbatul din sânul familiei și dispare cu el; bărbatul își ucide la nevoe rivalul și nu se lasă, până nu intră în grațiile iubitei.

Dacă Maria Antoanetta ar fi trăit astăzi, dragostea studentului ar fi mers până la a o răpi dela curtea regală a Franței, după cum declară el însuș, într'o scrisoare, lăsată părinților.

Deaceea viața spaniolă își păstrează încă acel romantism epocal, în toată integritatea lui, minus costumele. Ca și mai înainte, tinerii spanioli n'au voe să se apropie de logodnicele lor, decât în preajma căsătoriei. Declarațiile de dragoste se scriu reciproc, sau se exprimă prin muzică pasionată, sub balconul iederat al iubitei. Iar atunci când se întâlnesc, schimbul de cuvinte întocmai, ca pe vremea Ramonei, se face din dosul ferestrelor zăbrelite...

Cu totul alte obiceiuri sunt în Anglia. Libertatea gestului și a faptului, nu e nicăeri mai tolerată de societate ca aci. De îndată ce tinerii s'au cunoscut și se plac, părinții le dau voie să iasă împreună la plimbare și chiar să plece zile întregi în excursii.

Cam aceeaș stare de lucruri este în Franța și Germania. Ceva mai mult, aci mai sunt și așa numiții *nudiști*.

S'a constatat totuș, că lipsa de pudoare nu duce la rezultate prea bune. Indrăgostiții se plictisesc repede unul de celălalt — mai ales nudiștii — și se văd cam rar căsnicii înfăptuite de pe urma acestor flirturi emancipate...

Ce diferență între Europa și America, unde bărbatul de teama legilor, trebue să aștepte, ca femeia... să-i facă curte!! Un singur cuvânt riscat, atât timp cât el nu e încredințat că a intrat în grațiile Evei respective, înseamnă atentat la bunele moravuri și, în consecință, pedeapsa care merge până la cinci ani închisoare.

Mai ușor merg lucrurile în anumite triburi ale negrilor. Dacă se plac, într'o singură zi, tinerii au devenit soț și soție, fără prealabilul consimțimânt al părinților, ci doar cu binecuvântarea șefului.

Negrii au formula lor, destul de simplă și de concisă:

— Vrei să fii soția mea?... Vino cu mine!....

Dacă negresa îl refuză și cavalerul văcsuit, nu poate trăi ca s'o vadă în brațele altuia, face uz de miraculoasa săgeată otrăvită, pe care o îndreaptă asupra rivalului. Și negresa tot a lui va fi...

Cel mai romantic și mai complicat este amorul beduinilor africani. Tinerii încep să se iubească dela cea mai fragedă vârstă. Anii trec și cu ei dragostea lor crește, devine pasionată. Frumoasa fiică de beduin dansează spasmodic, se lasă admirată, dorită de privirile tuturor și răspunde, în dreapta și în stânga, cu buzele învăpăiate, ca mai târziu sub clarul fermecător al lunii, într'un colț pitoresc al deșertului să-și sărute logodnicul, devenit și mai pătimaș din cauza geloziei.

Mica beduină e femeia care știe să-și mențină bărbatul și să-i stimuleze flacăra eternă a iubirii...

Femeile care se vaită că nu plac bărbaților, să ia lecție dela mica și îndrăcita barbară a pustiului....

Stânga: *Serenadă mexicană.*
Jos: *Cele trei grații....*

MEDICINA ȘI TURISMUL

Vă veţi întreba poate ce legătură are mena cu turismul? Ce-i pasă medicinei dacă eu am gust să mă sui pe muntele Caraiman sau pe Omul și să privesc de acolo curgătoarea fâșie argintie a Dunării? Sau ce legătură ar avea ştiinţa lui Esculap cu gustul meu, de a-mi lua într'o bună zi traista şi bastonul şi de a cutreera ţările în lung şi lat?

Şi totuşi medicina se încăpăţânează să arate că şi aci ca şi în aproape toate manifestările noastre, are un cuvânt de spus.

A face turism, e a face mişcare; a te deplasa în timp şi spaţiu.

Pentru fiecare mişcare, corpul este supus unor complicate serii de acte psihice şi motorii — inconştiente, automate pentru noi — cari cer însă un anumit travaliu fiecărui element ce ia parte la această mişcare. O totalitate de acte fiziologice conduc această mişcare.

...Şi fiziologia este o ramură a medicinei!

Voiu căuta ca în cadrul acestui articol să conving pe cetitor că medicina este aceea care se bucură de avantajele ce reies dintr'o raţională practică a turismului.

Dar trebue să arăt că din toate ramurile turismului, umbletul pe jos, este acel care aduce ajutor medicinei întru îndeplinirea menirei sale.

Poţi să faci turism, parcurgând meleaguri diverse în goana automobilului, dar acest fel de a „umbla" nu-ţi va aduce folosul pe care-l urmăreşte medicina.

Pune corpul tău să facă mişcare cât de multă şi atunci vei simţi adevăratul suflu de viaţă.

Activtatea fizică are înrâurire minunată asupra întregului organism. Nici nu îşi închipue cineva influenţa binefăcătoare a exerciţiilor fizice. Şi dintre exerciţiile fizice, umbletul pe jos este cel mai complet; este cel care pune tot organismul în mişcare.

Turistul care face ascensiuni pe munţi, face gimnastică respiratorie, face climatoterapie, face helioterapie, pe lângă îmbogăţirea cunoştinţelor şi desvoltarea spiritului de observaţie.

Respiraţia accentuată este aceia ce excită o glandă cu secreţie internă: *Tyroida*, care face parte din complexul *„glandelor de energie"* ale organismului, numite astfel de *d-rul Leopold Levy*.

Tyroida conduce nutriţia corpului şi în plus este aceia ce dă iuţeala de spirit, vioiciunea gândirei.

Oamenii graşi, friguroşii, greoii la spirit, iubitorii de somn mult, au o insuficienţă funcţională a tyroidei

Climatoterapia este destul de importantă pentru organism.

La munte turistul va respira un aer curat ozonizat, lipsit de impurităţile pe cari le absoarbe din aerul oraşelor civilizate.

Schimburile nutritive se activează într'un aer proaspăt.

Un lucru ştiut este că, pe măsură ce înălţimea creşte, în aceiaşi măsură cantitatea de oxigen din aer diminuă; or organismul are nevoe de o cantitate constantă de oxigen şi pentru aceasta plămânii vor fi nevoiţi să facă respiraţii mai profunde şi mai dese spre a putea servi organizmului oxigenul necesar. Implicit se măreşte şi activitatea sistemului circulator şi ca urmare a acestor acţiuni respiratorii şi circulatorii vom avea mărirea numărului globulelor roşii.

In plus, turistul de munte va avea o creştere a eliminării toxinelor din organism, prin piele şi prin respiraţie.

Turistul care colindă într'un costum sumar, expus ceasuri întregi în soare şi lumină, face helioterapie; la munte sau la mare, soarele este agentul cel mai dătător de viaţă de energie, de sănătate, oferit de natură.

Băile de soare excită o altă glandă cu secreţie internă, numită de Leopold Levy „generalul glandelor de energie" şi care este *Suprarenala*. Ea este dătătoare de energie, de voinţă, de putere de muncă şi de rezistenţa la oboseală. Astenicii au o suprarenală insuficientă ei au nevoe de odihnă după cea mai mică mişcare. Contrar: violenţii au o suprarenală prea activă.

Un corp pârlit de soare, o piele înegrită sub dogoarea razelor solare, este o chezăşie de sănătate şi de rezistenţă la boală.

Turistului îi este dat să zmulgă cât mai mare mănunchiu de sănătate din snopul de raze auri ce vine din soare pe pământ.

Şi dacă socotim şi mulţumirea sufletească ce se repercutează asupra organizmului — mulţumirea ce o are turistul — apoi suntem datori a recunoaşte, că turismul este un prieten bun al medicinei şi că această prietenie concură cu celelalte mijloace cari asigură individului posibilitatea de a trăi cât mai raţional şi comod.

N'am arătat în aceste modeste rânduri decât ceiace principial medicina vrea să demonstreze în legătură cu turismul, evitând voluntar a cita alte nenumărate folcase ale practicei turismului.

Intr'un articol viitor mă voiu ocupa de higiena turismului, căruia îi rezerv desvoltarea pe care o merită.

Dr. VICTOR-ŞTEFAN GH. POPEA

In Spania, evantaiele au limbajul lor

In Spania limbajul evantaielor e tot aşa de cunoscut caşi limbajul florilor sau al culorilor, la noi. Frumoasele brunete cu sânge clocotitor s'au obicinuit să-şi exprime prin această delicată bijuterie toate exigenţele galanteriei lor.

Astfel, în ţara care a zămislit-o pe seducătoarea Carmen, evantaiul închis şi ţinut în mâna dreaptă înseamnă „Caut un logodnic". Inchis, însă ţinut în mâna stângă în poziţie paralelă cu degetele, grăeşte: „Sunt logodită, nici o speranţă". Evantaiul apropiat de buze, anunţă: „Mă gândesc la tine"; închis cu repeziciune avertizează: „Cred că n'ai să mă înşeli, flirtând cu alta — ştiu să mă răzbun". Lăsat în jos brusc, promite: „Vei face din mine tot ce vrei". Iar, culcat pe genunchi, înseamnă: „Nu îmi place amorul".

Aceasta, însă, se întâlneşte foarte rar!...

PURTAŢI IN
VOIAJ NUMAI

SETA

MĂTĂSURI
FINE şi EFTINE
STRADA LIPSCANI 66—71

Berăria Carul cu bere
BUCUREŞTI, STR. STAVROPOLEOS 5
CASĂ FONDATĂ IN ANUL 1879. PROPRIETARI MOŞT.
Nic. Mircea
Local familiar de primul rang, cu bere „specială Bragadiru" şi vinuri de Drăgăşani. In ot timpul bufet bine asortat cu mâncări, iar seara grătar

băile tuşnad
SITUAŢIE ADMIRABILĂ, CEA MAI EFICACE STAŢIUNE BALNEO-CLIMATICĂ PENTRU COPII ŞI ADULŢI. BĂI DE ACID CARBONIC IOD, FIER, HIDRO-TERAPIE, DISTRACŢII, EXCURSIUNI, STRAND
INFORMAŢIUNI ŞI PROSPECTE LA DIRECŢIUNEA BĂILOR ŞI LA TOATE BIROURILE DE VOIAJ „EUROPA"

despre MAHARAJAHI şi BOGĂŢIILE LOR

„In concepţia noastră, a europenilor, un Maharajah este „un om bogat, cu turban pe cap, turban în care sunt înfipte perlele şi diamantele cele mai scumpe. Unica preocupare a acestui fericit muritor, este de a organiza vânători de tigri sau a întreprinde călătorii în străinătate, cu scopul de a da naştere la vre-o aventură amoroasă, de care să vorbească ziarele, în timp ce sute de femei îl aşteaptă închise între zidurile palatului său".

De fapt, nu prea ne înşelăm...

Aceşti vestiţi Maharajahi sunt un fel de prinţi domnitori, mai mult sau mai puţin bogaţi, după importanţa statului lor.

Controlaţi, din punct de vedere politic, de guvernul englez, ei se bucură totuşi de o deplină libertate. Sunt stăpâni pe statele lor şi mai ales pe averile lor. Căci, nu se exagerează câtuş de puţin când se spune că Maharajahii sunt bogaţi. Palatele lor sunt construite şi ornamentate întocmai cum am citit în cele „O mie şi una de nopţi".

In schimb, responsabilitatea lor faţă de viceregele Indiei este foarte mare şi se văd nevoiţi s'o respecte întotdeauna, ceeace nu le este deloc pe plac.

O caracteristică a acestor prinţi hinduşi, este ospitalitatea pe care o acordă musafirilor străini.

In palatul său, un maharajah dispune, în general, de peste cincizeci de camere rezervate exclusiv oaspeţilor.

De cum ai păşit în apartamentul rezervat, îţi stau la dispoziţie: un automobil de ultimă perfecţiune, un elefant, un cal, şi cinci până la zece servitori. Dacă iubeşti vânătoarea, eşti invitat din primele zile să urmăreşti tigrul, gazela, pantera, şacalul sau antilopa neagră, alături de încă patruzeci-cincizeci de inşi înarmaţi... In sfârşit ţi-se satisfac toate dorinţele şi prinţul e mulţumit că i-ai ţinut companie; ba, de multe ori, îţi regretă plecarea. In asemenea cazuri, te poţi lăuda c'ai intrat în graţia maharajahului şi, când te desparţi de el, te bate fericirea, căci ţine să-ţi ofere unul dintre cele mai preţioase cadouri...

Răsplata pe care o dau maharajahii celor cari au adus servicii importante statelor lor, constă din moşii considerabile pe care le dăruesc acestora, împreună cu toate orăşelele şi locuitorii depe ele. Noul proprietar dispune aşa cum îi place de „cadourile" lor. Au latitudinea de a încasa impozite, de a legifera după voinţa lui şi a face tot ceeace crede de cuviinţă cu supuşii săi...

Dacă palatele maharajahilor adăposteau sub pază feroce, sute de femei menţinute în stare de sclavie pentru exigenţele amoroase ale stăpânului, nu-i mai puţin adevărat că emanciparea — aşa zisa emancipare — pentru care a luptat din toate puterile sale Madame Sarojini Maidu, nu se resimte de loc în privinţa aceasta.

Prinţul Agha Khan şi soţia sa

Femeile maharajahilor de astăzi, duc aceeaşi viaţă ca şi în trecut, cu simpla deosebire că „stăpânul" nu mai are puterea de a dispune de capul lor; la cea mai mică greşeală, cum se întâmpla pe vremuri.

Fără să fie considerate sclave, ele sunt totuşi, tratate cu aceeaşi severă supraveghere. Nu au voie să iasă în oraş, decât în trăsurile lor, care, le sustrag oricărei priviri străine.

Dar nu mai există nici o lege care să le oblige la această soartă. O fac numai pentrucă aşa au moştenit ele tradiţia declarându-se totuşi, satisfăcute de această sclavie... benevolă.

Şi tradiţia e aşa de puternică, încât soţiile maharajahului care se arată în Occident în cele mai moderne decolteuri, îşi acoperă faţa, de îndată ce păşesc pământul Industanului...

Dealtfel cea mai mare jicnire pe care un musafir i-o poate aduce unui maharajah, este să flirteze cu una din favoritele sale.

Răzbunarea hindusului e cruntă...

Cei ce vor să viziteze India, să ia notă...

Dreapta: *Catedrala Sf. Ştefan înălţându-şi turlele deasupra Vienei.*

O CATEDRALĂ IŞI SERBEAZĂ 500 DE ANI DE EXISTENŢĂ

S'au împlinit 500 de ani dela construirea faimoasei catedrale vieneze Sf. Ştefan, care se ridică până la o înălţime de 136 metri deasupra solului.

Cupola catedralei fusese distrusă de un incendiu şi a fost reclădită sub ducele Rudolf al IV-lea de un arhitect al cărui nume nu se mai cunoaşte astăzi, dar care i-a imprimat pecetea unui geniu arhitectural neobişnuit.

Planurile acestui arhitect necunoscut, au fost executate în decursul a două veacuri, fără ca să fi pierdut nimic din originalitatea lor.

Se ştie, dealtfel, că această catedrală e privită ca una din curiozităţile de seamă ale lumii.

Aspectul exterior al catedralei, cu impunătorul ei turn, face o impresie covârşitoare. Nu mai puţin impresionant este aspectul interiorului, unde domneşte întotdeauna o semiobscuritate favorabilă pioaselor reculegeri.

Nenumăratele sculpturi şi picturi cari împodobesc catedrala provoacă admiraţia tuturor cunoscătorilor.

Acest superb monument care-şi sărbătoreşte acum 500 ani de existenţă, constituie una din podoabele oraşului Viena, care se mândreşte cu atâtea minunate palate ridicate dealungul veacurilor de falnică istorie.

CEL MAI MIC REGAT DIN LUME

— UN PARADIS TERESTRU —

Ne-am obicinuit să credem că cel mai mic stat din lume este Monaco. Dar ne înşelăm... Există un alt stat — un regat — care nu posedă mai mult de patrusprezece supuşi... E curios şi totuşi, adevărat. Micul regat are ca domeniu o simplă insulă, aproape sălbatecă, cu o suprafaţă totală de cinci kilometri patraţi, în marea Irlandei şi, cu toate că n'o desparte de Londra decât trei sute de kilometri, ea nu face parte din Anglia; fantezia unui financiar londonez a constituit acolo un mic stat independent. Regele — în acelaş timp judecător suprem, şef al armatei şi deţinător al multor titluri încă —este însuşi financiarul care a avut această inspiraţie şi se numeşte M. C. Harman.

Cei patrusprezece supuşi se pot considera cetăţenii celui mai fericit stat liber; ei au moneda lor proprie şi nu plătesc nici un impozit afară de o neînsemnată cotizaţie lunară pentru întreţinerea palatului regal. Numele monedei este „puffin" — o pasăre care trăeşte pe această insulă şi care trece de altfel şi ca emblemă naţională — şi are valoarea unui penny englez. Afară de monedă, locuitorii insulei Lundy au deasemenea mărcile lor poştale cari servesc la francarea corespondenţei internaţionale, prin aprobarea tuturor ţărilor.

Nu există în întreg regatul decât un singur local de consumaţie care, în schimbul puffinului, vinde orice articol şi care câştigă — se zice binişor, mai ales, cu berea neagră, băutura preferată a lundynezilor.

Despre poliţie nici pomeneală. Cuvântul regelui este lege. El are o „listă neagră" a străinilor cari n'au dreptul să debarce pe insulă. Dar prea mare bătae de cap nu se cere la îndeplinirea acestei dispoziţii, deoarece Lundy este una dintre cele mai izolate insule şi rămâne de multe ori, luni întregi, fără nici o comunicaţie cu exteriorul. Numai în timpul verii se mai hazardează, din când în când, câte un grup de excursionişti să vadă „curiozitatea". Cu toate acestea, insula este dotată cu trei posturi de T. F. F. atât că nu se serveşte nimeni de ele. Indigenii dovedesc o completă indiferenţă faţă de lumea exterioară, iar când vor să audă muzică, şi-o fac ei înşişi.

Lundynezii iubesc viaţa lor solitară. Sunt fericiţi la gândul că sunt singurii oameni de pe glob cari nu plătesc nici impozite, nici vamă, nici gunoi, nici apă... Ei nu ştiu ce este acela un accident de automobil, pentrucă nu există automobile... La drept vorbind, nu prea sunt nici şosele...

Poporul n'are nici un fel de istorie şi timpul se scurge monoton şi invariabil, fără a săpa vre-o urmă. Câţiva dintre ei au ceasuri, dar le poartă numai aşa ca podoabe, căci niciunul nu cunoaşte ora exactă. Şi nici nu ţine s'o cunoască... La ce bun? Nu sunt trenuri de pierdut şi cârciuma... ţine deschis încontinuu...

Toţi locuitorii sunt în serviciul regelui, afară de gardianul farului. Şi regele creşte oi, capre, fabrică brânză, face propagandă pentru turişti, în timpul verii, şi se arată, întotdeauna, foarte cumsecade cu supuşii...

Adevărat paradis terestru!...

IULIU MEINL S. A. R.

IMPORT DE CAFEA ŞI CEAI

Centrala şi fabrica:
BUCUREŞTI II
Str. Maria Hagi Mosco 5, Tel 3-1168

Sucursale:

Bucureşti	Arad	Galaţi
Calea Victoriei 71	Braşov	Mediaş
Str. Poincaré 6	Cernăuţi	Oradea
Calea Griviţei 84	Cluj	Sibiu
Strada Colţei 1	Craiova	Timişoara

AVION FLÈCHE D'ORIENT

IN 14 ORE

BUCUREŞTI-PARIS

Via Belgrad-Buda-Pesta-Viena-Praga Nurenberg-Strasburg

PASAGERI-POŞTA-COLETE

TELEFON 2-1730 C.I.D.N.A. STR. FRANKLIN 14

LOTERIA DE STAT

poate deveni izvorul fericirii d-voastră dacă cumpăraţi lozurile ei la

marea colectură principală

BANCA ROMÂNĂ DE COMERŢ

SOCIETATE ANONIMĂ

Bucureşti Cal. Victoriei 34 şi Strada Smârdan No. 2 care a plătit până acum clienţilor ei câştiguri de: Lei 3.000.000 — 900.000 — 500.000 — 300.000 — 150.000

şi alte mii de câştiguri

Un explorator descoperă leacul leprei

Sunt câţiva ani de când un vestit explorator al Indochinei a fost martorul unei întâmplări ciudate. In mai puţin de trei zile un tovarăş al său, atins de necruţătoarea plagă lepra, care se răspândeşte cu mare uşurinţă în ţinuturile acelea, a fost vindecat de către un „medic" din popor, care n'a făcut decât să-i dea câteva ierburi îmbibate cu un ulei extras din arborele, aşa numit, Chaulmoogra.

Puşi în curent cu importanta descoperire a exploratorului, savanţii au constatat influenţa acestui arbore miraculos, botezat ştiinţificeşte Taraktogenos kurzii.

Dar procedeul pe cât de simplu şi de surâzător pentru nefericiţii internaţi ai leprozeriilor din insula Molakai (cel mai mare institut din lume în acest gen) fu tot atât de decepţionant, căci arborii dătători de ulei se epuizară în curând, lăsând numai câtorva sute dintre ei posibilitatea să părăsească iadul în care fuseseră înmormântaţi.

Faţă de această neprevăzută constatare, guvernul american a luat decizia să creeze mai întâi plantaţii vaste cu asemenea arbori.

Şi ministerul agriculturii din Statele Unite, a însărcinat, nu demult, pe cunoscutul explorator agricol J. F. Rock să procure cantitatea necesară de sămânţă, misiune care-l făcu pe curagiosul Rock să trăiască, în desişurile pădurilor virgine din Birmania şi Siam, un adevărat roman senzaţional.

Fructul căutat lipsia pretutindeni. Sau era prea crud, sau sec, astfel că abia după opt luni de peripeţii şi căutări zadarnice, exploratorul găsi, în sfârşit, — în apropiere de oraşul Kyokta — un chaulmoogra încărcat cu fructe coapte.

Graţie seminţelor culese, americanii au putut face plantaţii întinse în insulele Haway. Peste puţin timp, deci, medicina va dispune de o cantitate suficientă de ulei, spre a începe vindecarea rapidă şi sigură, a numeroşilor condamnaţi la această agonie lentă şi oribilă...

Mai pot oare spera şi cei dela Lărgeanca într'asemenea minune?...

CURIERUL NOSTRU

Incepând cu numărul viitor, cititorii revistei noastre vor dispune de rubrica aceasta în mod absolut gratuit, putând să ceară orice lămuriri şi detalii în domeniul turismului.

Poşta va fi rezolvată de însuşi directorul revistei noastre d. JOSEPH DE SAXA.

Singura condiţie ce se pune este să se anexeze la corespondenţă cuponul special, **tipărit mai jos.**

Corespondenţa se va adresa la redacţie cu menţiunea pe plic „Pentru Curier"

Curiozități

1. — Pasiunea tutunului s'a răspândit așa da mult pe suprafața globului că, la unele triburi de negri, fumează fetele de mici, alături de mamele lor. Și încă din trabuc...

2. — Una din curiozitățile Parisului o constitue acest bătrân pensionar care hrănește, în fiecare zi, vrăbiile grădinilor publice. Păsărelele sunt familiarizate cu el și-i ciugulesc, fără nici o teamă, firimiturile din mână... O pasiune și asta ca oricare alta...

3. — In orașul Pasadena din America s'a inaugurat de curând, un muzeu original. Un oarecare Parker Lyons, fost pe vremuri căutător de aur, a donat orașului cele mai prețioase relicve de pe timpul primilor căutători ai metalului prețios. Muzeul valorează azi mult aur, poate chiar mai mult decât au extras odinioară posesorii acestor instrumente.

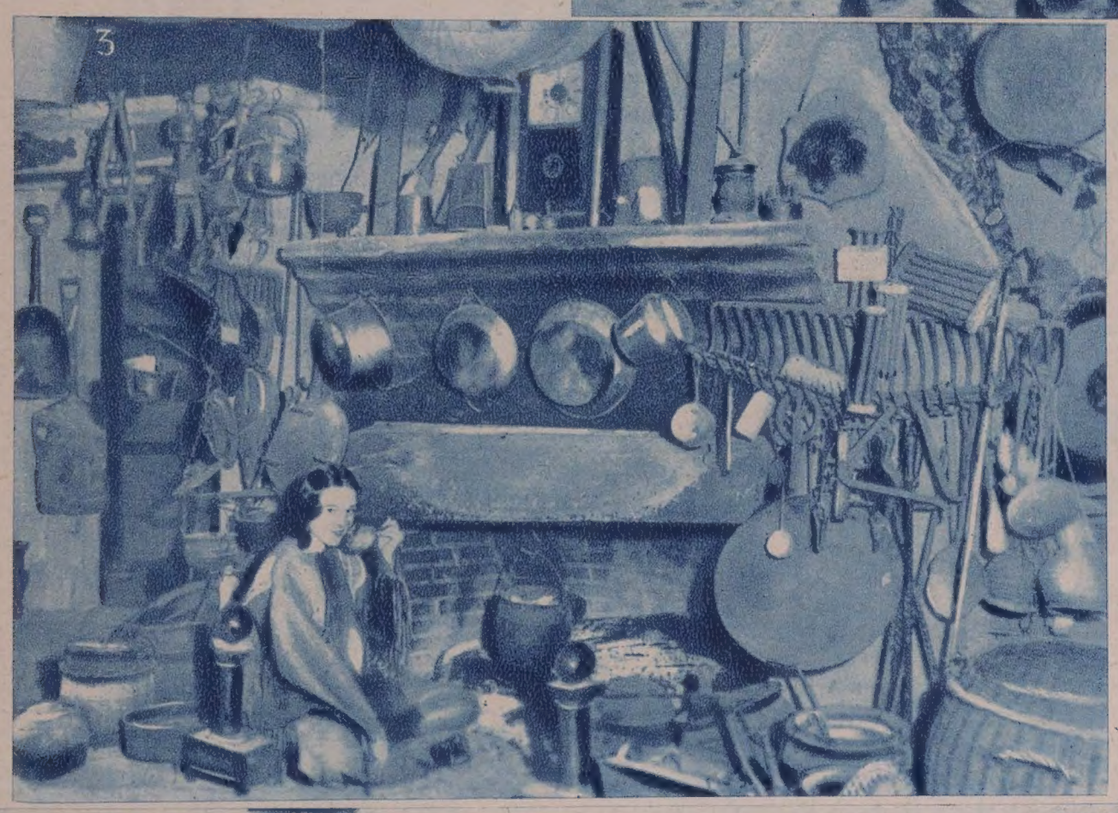

4. — Acest bătrân nepot al unchiului Sam, a străbătut 1800 km. pe picioroange (cam de la noi la Paris). Iată unul despre care nu se poate spune că și-a făcut bătături...

5. — Vreți să mâncați banane gratis? Faceți un voiaj la Nicaragua... Priviți cum putrezesc acolo, bananele care la noi se vând cu un pol bucata.

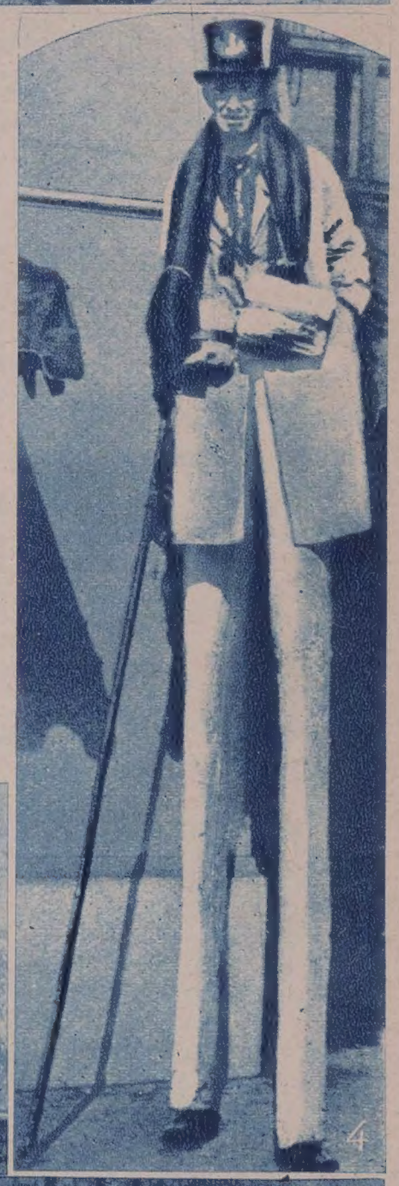

Puţin Humor

LA ŢARĂ

Vizitatorul: — Şi nourii ăştia ce 'n seamnă?

Ţăranul: — Câteodată e semn bun, alteori rău: depinde de ce vine după ei...

ORTOGRAFIE

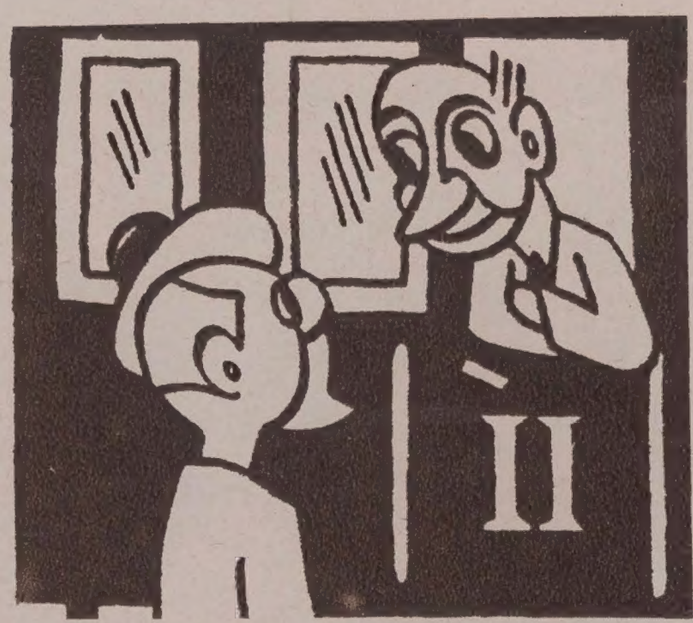

— Călătorie bună! Am să-ţi scriu negreşit!

— De ce negreşit? Nu te jena, poţi să-mi scrii ca deobiceiu, cu greşeli...

MOTIV DE INVIDIE

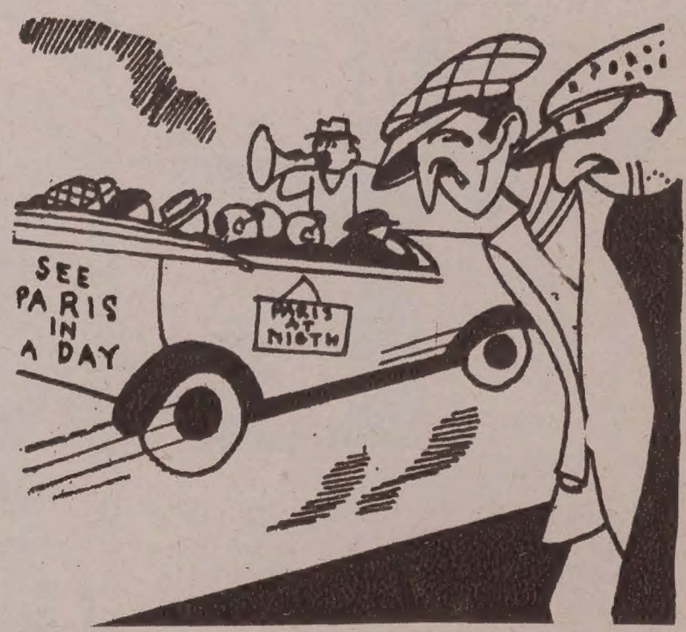

Apaşii, între ei: — Ce noroc pe ghizii aştia! Gândeşte-te că ştiu să spună „punga sau viaţa" în toate limbile...

CERŞETORUL ORB

— Cum spui că eşti orb dacă citeşti ziarul?

— Aş, parcă-l citesc!?... Mă uit doar la poze...

NEVASTA DĂ SFATURI...

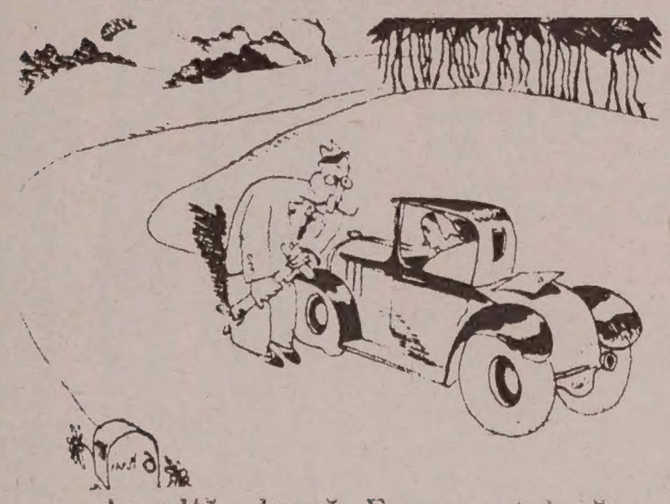

— Ascultă, dragă Eugen, n'ai să reuşeşti niciodată să umfli cauciucul aici... Du-te în păduricea aia de brazi, — e aerul mai bun.

VINERI 13...

— Cum? Te duci la gară, azi? Ai uitat că e Vineri şi în 13?

— Tu şti că eu nu sunt superstiţios şi afară de asta nu plec eu, — pleacă soacră-mea.

CEHOSLOVACA

Bucureşti: Str. Berzei, 100; Bul. Elisabeta, 6-10; Calea Griviţei, 159; Ploeşti: Piaţa Unirej No. 21; Galaţi: Strada Domnească No. 14; Craiova: Calea Unirej No. 39; Braşov: Magazinul Westemean.

SĂ VOIAJAȚI COMOD ȘI FĂRĂ GRIJĂ
SĂ EVITATI SURPRIZE NEPLĂCUTE
SĂ DISPUNEȚI DE CONFORT PERFECT

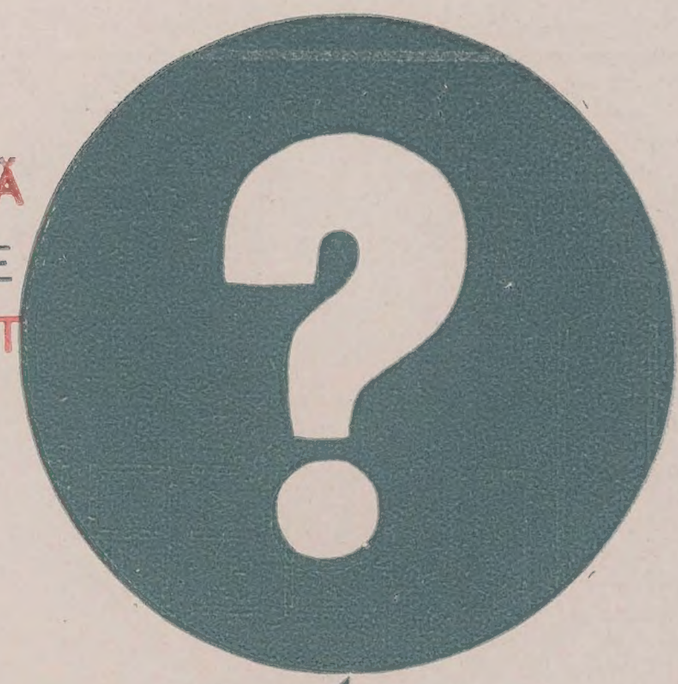

ADRESAȚI-VĂ LA

OFICIUL ROMÂN DE TURISM ȘI VOIAJ

Centrala: BUCUREȘTI I
Calea Victoriei 34 :: Telefon 371-89

CARE VĂ STĂ LA DISPOZIȚIE PENTRU:
CALCULAȚIUNI ȘI PROECTE DE VOIAJURI
PROCURARE DE BILETE DE TREN, VAPOR
AVION, PENTRU INTREAGA LUME.
REZERVĂRI DE CAMERE LA HOTELURI.
REȚINERI DE LOCURI LA TOATE TRENURILE

ASIGURĂRI BAGAJE ● VIZE DE PAȘAPOARTE. ● GHIZI EXPERȚI ȘI CONFERENȚIARI. ● ORGANIZĂRI DE EXCURSIUNI INDIVIDUALE, IN GRUPURI, ȘTIINȚIFICE, CONGRESE, PELERINAGII. ● AGENȚIE DE PUBLICITATE ● EDITURĂ

CĂILE FERATE ROMÂNE ASIGURĂ TURIȘTILOR VOIAJURI CONFORTABILE

UN SERVICIU TELEFONIC PROMPT

VĂ DĂ POSIBILITATEA SĂ FIȚI IN LEGĂTURĂ CU BIROUL SAU LOCUINȚA DV.

La munte sau la mare, telefonul vă servește cu aceiași promptitudine.

Grație perfecționării rețelei telefonice din țară, puteți voiaja fără nici o grije. Puteți fi la sute de kilometri depărtare de orașul în care locuiți și totuși în câteva minute, telefonul vă poate informa asupra desfășurării evenimentelor. Puteți da instrucțiuni, puteți negocia; aveți posibilitatea să conduceți biroul D-voastră ca și când a-ți fi acolo. Deasemenea puteți cere informațiuni meteorologice asupra localității în care mergeți, chemând pur și simplu oficiul telefonic din acea localitate care vă dă amănuntele complecte asupra vremii.

SOCIETATEA ANONIMA ROMANA DE TELEFOANE

Atelierele „Adevărul" S. A. — București.